

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2007/08:21

Stenografiska
uppteckningar
2007/08:21

Fredagen den 22 februari

1 § Transport, telekommunikation och energi (energi)

Näringsminister Maud Olofsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 3 december 2007

**Information och samråd inför ministerrådsmöte den 28 februari
2008**

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi säger välkommen till näringsministern med medarbetare.

Vi ska börja med E-TTE, skulle man kunna uttrycka det på fikonspråk, alltså först energifrågorna i TTE-rådet och därefter de KKR-frågor som berör näringsministern.

Näringsutskottet har informerats inför båda råden och också om klimat- och energipaketet. Sedan finns det lite olika överläggningar med mera, och jag kommer som vanligt att nämna dem när vi kommer till respektive fråga. A-punktslistan brukar vi ta sist.

Allra först ska vi gå till återrapport från ministerrådsmötet den 3 december. Rapport därifrån är utsänd. Om näringsministern vill lägga till något och kommentera den är hon välkommen att göra det nu.

Anf. 2 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det är inte så mycket. Jag vill bara säga att det vi lyfte fram var energieffektivisering och insatser på användarsidan, det som EU-nämnden skickade med mig. Det var flera ministrar som höll med om att vi skulle lyfta fram de sakerna. Vi kan ägna tid åt det, för vi återkommer till det tredje inre marknads paketet.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen och lägger återrapporten till handlingarna.

Då går vi in på den blå agendan och den första större beslutspunkten, nämligen 3, den så kallade SET-planen. Den frågan kommer även på KKR-rådet. Det är min ambition att försöka ha det mesta i frågeväg och diskussion här, så att vi slipper ha två lika långa diskussioner under dagen. Om det finns något särskilt från KKR-aspekten får näringsministern gärna slänga in det nu. Det är även ledamöterna välkomna att göra.

Den här frågan var i EU-nämnden senast den 23 november förra året, då det fanns ett stöd för fortsatt upplägg inför fortsatta förhandlingar utan

några avvikande meningar. Underlag är utsänt. Det har kommit lite nytt i den här frågan också, som tidigare nämnts.

Anf. 4 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag ska försöka kombinera det så bra jag kan. Det är ju det här rådet som i första hand ska diskutera SET-planen. Som ni kommer ihåg var det en fokusering av resurserna på forskningsdelarna som SET-planen handlade om. Man har då lyft fram fokusområden. Det har varit diskussioner om organisation, finansiering och hur det internationella samarbetet ska se ut.

Jag tog fram de preliminära ståndpunkter som vi hade från svensk sida. Sedan har det slovenska ordförandeskapet tagit fram ett förslag till rådsslutsatser som ska diskuteras.

Det vi kan se nu är att i de rådsslutsatser som man har kommit fram till har kommissionen fått allmänt stöd för sina förslag. Men det som är viktigt att säga är att medlemsstaterna har velat rikta mer fokus på användarsidan och energieffektivisering, alltså det som vi framförde från svensk sida.

Vi har också markerat att det råder en del oklarheter, som också har varit uppe här, kring finansiering och organisation.

Vi tycker att det är viktigt att säga att vi bejaktar de ambitiösa energi- och klimatmål som EU ställde upp förra året. Därför är det viktigt att de energitekniksatsningar som görs riktas mot insatser som kan leda till att vi når det mål som vi har satt upp för 2020. Därför är energieffektivisering någonting som vi kommer att fortsätta att trycka på, därför att det är en del av de mål som vi har satt upp.

Vi har också det här med andra generationens biodrivmedel, att det ska ha en framskjuten placering. Det var också en diskussion vi hade här i EU-nämnden. Sverige har tryckt på att eftersom vi ska nå 10 procent på biodrivmedel och förändra transportsektorn är det en viktig del i de här satsningarna.

När det gäller ledningsfunktionerna, det vill säga hur EU ska organisera allt detta, vill vi inte att man ska skapa en massa onödiga strukturer. Det var också en diskussion vi hade här. Vi fortsätter att framhärda att de ska underlätta samordningen, inte överta besluts- och kontrollfunktioner. Jag kommer ihåg att vi förra gången när vi diskuterade detta sade att detta är nationella saker som vi måste fatta beslut om, och då ska man inte överorganisera det på EU-nivå. Smalare men vassare, tror jag att vi nämnde.

Sedan tycker vi att det är bra att det sker en kraftsamling och koordination för att stimulera utvecklingen och introducera ny energiteknik.

Jag tror att det kommer att råda enighet kring slutsatserna, och jag tycker att Sverige då bör välkomna SET-planen och ställa sig bakom förslaget till rådsslutsatser.

Anf. 5 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Precis som ministern säger är det oerhört viktigt att de ambitiösa målen byggs under med kunskap och utveckling av tekniker, implementering av dem och så vidare. Ministern knöt också an till att det gäller att inte bygga upp nya omfattande eller byråkratiska strukturer och så vidare.

Då har jag en liten fråga om de sex industriella initiativen, som känns viktiga och bra, även om jag gärna skulle vilja ha med vätgas och bränsleceller, som jag sade förra gången. Hur relaterar de till de fyra gemensamma teknikinitiativ som finns i KKR-rådet? Är inte det att bygga upp parallella strukturer, att man gör dubbla jobb och så vidare? Det ska byggas upp ett särskilt samarbete och en funktion för vätgas och bränsleceller.

Varför platsar inte vätgas och bränsleceller i de sex initiativen? Hur relaterar de två olika initiativområdena till varandra?

Anf. 6 PER BOLUND (mp):

Fru ordförande! Vi välkomnar också att det kommer ett sådant här energiteknologiinitiativ. Vi tycker att det är bra. Däremot oroas vi därför att vi tycker att det är alldeles för brett. Att prioritera för många områden gör att man inte prioriterar någonting alls egentligen, och det tycker vi är ett problem.

Därför tycker vi att man inte ska ha ett initiativ om hållbart utnyttjande av fissionsteknik, eftersom det innebär att man planerar för kommande generationers kärnkraftverk. Vi tycker inte att det behövs ökat stöd till kärnkraftsforskning inom EU, för en väldigt stor del av EU:s energiforskning är redan kärnkraftsforskning. Vi tycker också att det här stjälar pengar från de verkliga lösningarna, som är effektivisering och förnybar energiteknik.

Vi tycker inte heller att det stämmer överens med resultatet av den folkomröstning som vi har haft här i Sverige, som ju har kommit fram till att vi ska avveckla kärnkraften och inte satsa på kommande generationer av kärnkraftsteknik. Vi föreslår att Sverige ska stödja den medlemsstat som ville att kärnkraft inte ska ingå i energiteknologiplanen.

Anf. 7 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har en kort fråga. Vi tycker också att det här är bra, men med anledning av att ministern själv nämnde organisation och finansiering kanske ministern kan utveckla detta lite närmare. Nu tar vi en inriktning, och det tycker vi är bra, för vi vill ju uppnå energieffektivisering. Men i slutändan kostar detta pengar också, och det känns ganska bra om finansiering och beslut går hand i hand.

Anf. 8 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Om jag börjar med forskningsinitiativen kan man generellt säga att energirådet och konkurrenskraftsrådet kommer allt närmare varandra. Det hör ihop, vilket också är bra, därför att den hållbara näringspolitiken syftar till att ta fram nya lösningar. De prioriteringar som är gjorda här kopplas också ihop med JTI, och där finns bränsleceller och vätgas med. Det är så det fungerar.

Vi har bara sagt att vi måste hålla ihop det här så att vi inte har dubbla styrsystem utan det är tydligt att man har minsta möjliga organisation för att få det att fungera. Det är det som Sverige har framfört.

Sedan gällde det Per Bolunds fråga. Det är sex initiativ, och det är inte så brett – det beror på hur man väljer att titta på det. Det som Sverige har fört fram är att forskningen på kärnteknikdelen i första hand ska

handla om säkerhetsfrågor. Det var också det som jag fick med mig från EU-nämnden senast.

Sedan kan inte vi ha synpunkter på om länder vill forska kring kärnkraft. Vi har tagit ett beslut här hemma, och det finns en överenskomst i alliansregeringen om hur vi hanterar den frågan. Men vi har också sagt att det inte är förbjudet att forska på detta. Då är det viktigt att se att andra länder gör andra bedömningar, och det får vi ha respekt för, precis som de har respekt för de bedömningar vi gör. Det har varit vårt förhållningssätt.

När det till sist gäller finansiering ska det komma ett förslag till finansiering senare. Vi har tryckt på utifrån det som är sagt här. Vi har tryckt på att vi vill se hur det här ska se ut, precis på samma sätt som ledningsfunktioner. De har lovat att återkomma till det, så i dag har jag inget svar på den delen.

Anf. 9 PER BOLUND (mp):

Jag tycker att det är lite förenklat att säga att vi inte ska lägga oss i vad andra länder forskar i. Det är självklart att andra länder har rätt att göra vad de vill, forska i det de vill. Det här handlar om vilka initiativ EU tar och vilka frågor EU driver. Det är i allra högsta grad någonting som påverkar Sverige och som Sverige förhoppningsvis också kan påverka. Därför tycker jag att vi faktiskt ska ha synpunkter på vilka projekt som prioriteras inom EU. Det är synd att man prioriterar nästa generations kärnkraftverk när vi har haft en folkomröstning som sagt att vi inte ska göra det.

Dessutom tycker jag att det är synd att Sverige säger att man ska hänvisa till betydelsen av energieffektiviseringen. Men det ingår inte som ett av de här sex initiativen. Är det någonting som regeringen skulle kunna tänka sig att driva, att man i stället för in effektivisering som ett sådant initiativ?

Anf. 10 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det låter ju halvt tillfredsställande. Det är jättebra att vi har idéer om hur vi ska arbeta, men det jag skulle vilja skicka med är att när vi vet att det kostar pengar behöver det gå hand i hand med finansieringen så att inte den kommer lite efteråt. Det kan vara bra om ministern vill ta det med sig och påpeka det.

Anf. 11 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

När det gäller kärnkraften inser man om man jobbar i ett EU-samarbete att det är många länder som är med och påverkar och att vi har rätt olika ingångar i den här diskussionen. Det har vi också i Sverige. Det som det handlar om är att ha respekt för att det är just på det sättet. Per Bolund kan ju glädja sig åt att om fem av sex initiativ handlar om förnybar energi får man leva med att det finns en del länder som jobbar med kärnkraft. Vi har betonat säkerhetsfrågorna som vi tycker är väldigt viktiga.

I slutsatserna från rådet betonar man energieffektivisering och att det måste vara en del av detta. Vi fick mycket starkt stöd för det när vi tog upp det på rådet. De säger också att vi kan öppna för nya initiativ. Där gäller det att driva på, tror jag, så att vi också får med den delen. Den har

industriell betydelse om man kopplar den till konkurrenskraftsrådet. Det är verkligen det som europeisk industri måste ägna sig åt.

När det gäller finansiering kan vi hålla med om att de här delarna borde ingå. Men så ser det inte ut. Det vi har att ta ställning till i dag är de slutsatser som nu finns. Vi har bara fört fram att vi tycker att man borde kunna se helheten. Jag delar den uppfattningen, och jag gör vad jag kan för att i de här sammanhangen påpeka detta. Men jag är inte beredd att blockera framåtskridandet av den här processen utan vill bara påpeka att man också måste klara ut finansieringen.

Anf. 12 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringen ståndpunkt i detta ärende men noterar dessvärre avvikande mening från mp och v.

Vi går vidare till punkt 4, Lagstiftningspaketet för klimat och energi.

När det gäller klimat- och energipaketet vill jag bara här i början säga att det är ett paket som vi kommer att jobba med länge inför flera olika råd. Som framgår av kanslikommentarerna – på s. 4, enligt den numrering som jag har fått – finns det sex olika meddelanden som ingår i det övergripande meddelandet.

Av dessa sex punkter är det två som hör till TTE-rådet. De övriga gör det inte. Av dessa två, det vill säga Direktiv om främjande av användningen av förnybar energi – som är nr 19 – och meddelandet om handlingsplaner – som är nr 11 – har nr 19, alltså den om förnybar energi, behandlats ordentligt i näringsutskottet. Överläggningar har ägt rum vid åtminstone två tillfällen, dels den 12 februari, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt med reservation från mp, dels i går, då näringsutskottet också antog ett skriftligt yttrande som är utsänt till nämnden. Det justerades omedelbart och sändes ut i går. Även där anmälades avvikande mening från mp.

Om vi nu ska respektera gällande riksdagsordning ska vi alltså försöka ta hänsyn till näringsutskottets ovanligt ambitiösa arbete i detta ärende, måste jag säga, och inte dubblera alltför mycket. Det finns också vad gäller den avvikande meningen en skriftlig motivering.

Jag ber er tänka på det och att inte orda alltför mycket om den första av de här punkterna. Ordet blir fritt, men vi ska försöka hålla oss ungefär där.

Vi har en riktlinjedebatt framför oss som näringsministern kommer att berätta mer om nu.

Anf. 13 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Vi har från vårt departement varit angelägna om att näringsutskottet ska vara med under hela processen och faktiskt gjort det möjligt för näringsutskottet att på ett mycket tidigare stadium än normalt vara med i processen.

Det är som sagt en policydebatt, och det som inte tas upp är handlingsplanen för energieffektivisering. Här är det frågan om förnybar energi som är viktig att ta upp. Ni kan alla de målen så dem behöver jag inte upprepa. Det som är viktigt att säga är att fördelningen nu är klar mellan de olika länderna.

2007/08:21

22 februari

För att nå målen finns bestämmelser som tar upp att medlemsstaterna ska lämna in handlingsplaner för nationella sektorsmål, liksom medel för att nå upp till dem. Medlemsstaterna ska utfärda ursprungsgarantier, som det heter, och möjliggöra handel med dem. Det handlar om hur vi ska underlätta tillståndsgivningen, hur vi ska underlätta tillträdet till elnäten och hur vi ska säkerställa produktion av biodrivmedel så att det sker på ett miljömässigt och hållbart sätt.

Först och främst kan man säga att det råder ett starkt tryck på att vi ska komma fram till ett beslut så fort som möjligt. Vi hoppas ju att det franska ordförandeskapet ska kunna leda det här till ett beslut. Vi tror att det är en rimlig ambitionsnivå. En snabb process är viktig på grund av att vi 2009 har ett svenskt ordförandeskap där vi också hoppas få sy ihop ett post-Kyoto-avtal.

Vi ska ha en policydebatt, som sagt, och vi ska prata om helheten och om det är tillräckligt för att nå de här målen. Vi ska också diskutera hållbarhetskriterierna och handeln med ursprungsgarantier.

Från svensk sida är vi inte riktigt färdiga med målet eller med att titta närmare på konsekvenserna och effekterna av detta. Det är rätt många frågetecken i detaljer som ingår i det här. Jag vill bara understryka att i det här läget är våra ståndpunkter preliminära.

För det första kan jag säga att Sverige vill fortsätta att vara pådrivande i det här arbetet. Vi har varit det under hela den här processen, vilket har gjort att vi har kommit fram till så här ambitiösa mål.

Men det är också viktigt att vi uppnår de här klimatmålen och målen om förnyelsebart på ett kostnadseffektivt sätt, alltså att vi har ett systemtänkande. Det är någonting som ni har framfört också från EU-nämnden.

Det är också viktigt att vi underlättar framtagandet av förnybara energikällor, att vi ser till att tillståndsprövning och annat blir enkelt och att det blir lättare för dem som bygger ut det förnybara att få tillträde till elnäten. Där håller vi i Sverige på att göra saker och ting.

När det gäller hållbarhetskriterierna för biodrivmedel har vi sagt att det inte får innebära handelsstörande och protektionistiska inslag. Vi måste förhindra att man använder det här som ett sätt att stänga gränser. Det finns lite tendenser till det när man lyssnar till debatten, om jag ska vara ärlig. Det har vi också betonat tidigare, och vi kommer att fortsätta att betona det.

För det andra vill vi använda skogsråvara från ett hållbart skogsbruk. Vi kommer att peka på att en del av det som finns i regelverket på detta område innebär att vi vill ha en annan skrivning när det gäller nyttjande av skogsråvara. Andra generationens biodrivmedel är ju en viktig svensk del. Det är lite för mycket krångel i de regelverk som finns i dag för att vi ska kunna komma fram ordentligt på det området.

Vi vill heller inte att hållbarhetskriterierna ska vara så detaljerade och krångliga eller att man bygger upp ett regelverk som är svårt att leva upp till och som krånglar till livet. Det är bra att vi har hållbarhetskriterier, men det måste också finnas en sans och balans i hur man utformar dem. Vi vill inte att det ska bli en tung administrativ börda för de företag som ska utveckla detta. Därför säger vi att man måste gå igenom kriterierna med ögonen på detta.

EU:s konkurrenskraftsråd har som mål att minska regelbördan med 25 procent till 2012. De två målen, det vill säga att både göra ett hållbar-

hetskriterium och att minska regelbördan, måste kopplas ihop. Det är bra för mig som sitter i båda de här råden.

Handel med ursprungsgarantier tycker vi generellt är bra. Vi tycker att det är bra att tänka sig att vi kan jobba med det. Men det måste vara kostnadseffektivt, och det måste vara flexibelt. Ärligt talat är det svårt att i dag säga om det här systemet är det. Vi är lite osäkra på hur det ska fungera i praktiken. Det kommer vi också att framföra. Kommer det att främja investeringar i förnybar energi i olika delar?

Anledningen till att vi ifrågasätter det är att det är frivilligt. Det kanske det ska vara, men det kan göra att det här inte fungerar tillräckligt väl. Det finns brister i drivkraften när det gäller efterfrågan på ursprungsgarantier. Det är risk för minskad stabilitet för de nationella stödsystemen. Där har vi lite olika ordningar.

Vi kommer att säga att vi vill analysera det här vidare för att få en bild av det innan vi kan säga att det här är ett bra förslag. Det var också det som näringsutskottet sade när vi var där och diskuterade. Det är ungefär vad vi kommer att säga vid den här tidpunkten.

Anf. 14 ORDFÖRANDEN:

De punkter som inte behandlas i TTE ligger alltså i miljørådet, om jag inte nämnde det förut. Dem har vi säkert anledning att återkomma till.

Anf. 15 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Jag ska säga att vi naturligtvis stöder regeringens upplägg. Vi förstår också att det inte är sista gången vi kommer att diskutera detta eftersom det är många delar i det här förslaget som behöver finna sina konkreta former och som man måste analysera vidare.

Jag skulle egentligen bara för formens skull vilja referera till det beslut som vi tog i näringsutskottet i går i förhållande till de förnybara energikällorna så att det kommer med i hanteringen här i EU-nämnden.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Det kommer även pappersmässigt att ligga med i hanteringen som bilaga till beslutsprotokollet så att alla kan spåra det.

Anf. 17 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Fru ordförande! Vi är ovanligt överens i den här frågan. Dock har jag med anledning av detta två frågor. Den ena är kanske snarare ett påstående, vad vet jag.

Den ena frågan handlar om nyttjande av skogsråvaran. Där är vi väldigt överens om att vi kan utveckla detta vidare på många olika sätt. Det man möjligtvis kan fundera över är om det har varit uppe till någon form av diskussion att det finns en risk att det blir råvarubrist. Det var inget vi diskuterade när ministern var i utskottet. Vi vet ju att det råder stark konkurrens om skogens råvara.

Den andra frågan handlar lite grann om ursprungsgarantierna. Det är bra att Sverige inte sätter ned foten ännu i den här frågan, utan att vi har mer på fötterna innan vi gör det. Jag hoppas att ministern återkommer, men jag vill fråga om det kan finnas ett bekymmer i att det skulle vara

2007/08:21
22 februari

frivilligt. Skulle det vara bättre om det inte vore frivilligt utan tvingande om man ska genomföra detta?

Anf. 18 PER BOLUND (mp):

För att förkorta diskussionen nöjer jag mig med att hänvisa till vår reservation i näringsutskottet, som troligen blir en avvikande mening till protokollet.

Anf. 19 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag tackar för näringsutskottets värdefulla synpunkter också i den här delen.

När det gäller nyttjande av skogsråvara är det naturligtvis en ständigt pågående diskussion. Men det är också därför som vi behöver hitta effektivare sätt att använda den. Där tror jag att ett erfarenhetsutbyte mellan de europeiska länderna är väldigt viktigt. Sverige och Finland för inte minst i KKR-rådet fram skogsindustrins och basindustrins möjligheter att få tillgång till råvara.

Samtidigt rör vi ju på en del av det där själva. Det är inte i första hand en EU-politik. Om vi vill använda biodrivmedel och biobränsle kan ju vi, och det gör vi redan, satsa resurser på att använda grot och inte konkurrera om råvaran på det sättet. Andra generationens biodrivmedel är ett sätt att få större effektivitet och så vidare. Där för vi naturligtvis en diskussion, och som skogsland är vi kanske mest angelägna om att få i gång en sådan diskussion. Men jag tycker att vi i första hand har möjlighet att påverka det nationellt.

Det vi har pekat på i den här delen är: Krångla inte till tillvaron så att vi inte kan använda cellulosa till andra generationens drivmedel!

Det ger en effektivare produktion och bättre miljöaspekter om vi gör det. Det har varit vår ståndpunkt, och den tyckte jag att jag fick stöd för i näringsutskottet.

När det gäller ursprungsgarantier känner vi den genuina osäkerheten därför att vi inte har svar på alla frågor. Därför är vi också tveksamma i det här läget, innan vi känner till alla delar. Det vill jag vara ärlig med att säga.

Jag pratar om frivillighet. Om det bara blir några få länder blir det ett rätt tandlöst instrument. Det är det jag menar.

Jag hoppas verkligen att vi kan ha en fortsatt bra diskussion, och jag uppmanar alla partier att analysera alla förslag. Vi är otroligt tacksamma för att ni har synpunkter på detta och hjälper oss att komma med bra förslag i de här rätt komplicerade sakerna.

Anf. 20 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga. Jag noterar avvikande mening från mp även i dag.

Vi går vidare till punkt 5, Lagstiftningspaketet för den inre energi-marknaden. Apropå den här punkten ligger det ett nytt och, observera, hemligt icke-papper från kommissionen i frågan om så kallad *unbundling*. Frågan har varit i nämnden förut, den 23 november, då det såvitt vi förstår fanns ett enigt stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar.

Såvitt jag förstår – vi får höra det alldeles strax – är skälet till att frågan kommer tillbaka till nämnden inte främst att regeringen har så många nya ståndpunkter, utan att det är åtta andra länder som har lanserat ett nytt förslag. Vi hoppas att vi kan koncentrera oss på det som har hänt sedan sist. Det är det vi ber näringsministern kommentera först.

2007/08:21

22 februari

Anf. 21 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru ordförande! Den största vattendelaren handlar om ägarskapsåtskillnad. Det var också det som den stora diskussionen vid förra mötet handlade om. Det var med Frankrike och Tyskland i spetsen man mot-satte sig detta, och de fick stöd från ett antal länder vid sittande möte.

De sade de vill ha ett tredje alternativ. Men de talade inte om vad det tredje alternativet var. Då ställde jag, och flera ministrar med mig frågan – vi kan inte ta ställning till något tredje alternativ om vi inte har sett det.

De åtta medlemsstaterna har nu kommit tillbaka med ett förslag som heter *efficient and effective unbundling*. Det har varit lite oklart under resans gång hur ordförandeskapet har tänkt sig hantera det här. Men nu har vi fått en lägesrapport som ska diskuteras.

Ordförandeskapet har öppnat för ett tredje alternativ till en effektiv åtskillnad. Det förslag som har lagts fram måste kompletteras med bestämmelser som bättre garanterar oberoendet. Det är det som är svårt. Syftet är att det inte ska finnas några intressekonflikter mellan de olika ägarskapen.

Jag tror att de åtta medlemsstaterna kommer att vara väldigt noga med att vilja hitta en kompromiss. Det framgick av den förra diskussionen. Men de kommer också att vilja hävda sina intressen på ett tydligt sätt. De menar att proportionaliteten i det förslag som man har lagt fram om oberoende systemoperatörer är att gå alldeles för långt.

Vi från det marknadsorienterade eller liberala lägret vill fortsätta att hävda *unbundling*. Vi tycker att det är viktigt. Men vi inser också att vi kommer att behöva hitta något slags kompromiss om vi ska komma framåt i den här delen. Det är bättre att vi åtminstone kommer några steg framåt än att det hela bara står och stampar.

Kommissionen har gjort ett *non-paper* – det är det som ni har – där man har satt upp en rad punkter som ska följa med ett sådant här beslut. Det är alltså komplettering av bestämmelser. Dessa ska garantera oberoendet. Man ska se till att intressekonflikter inte kan uppstå mellan de olika delarna i ägarskapet. Jag vet inte ännu, eftersom det här kom ganska sent, men jag föreställer mig att det som kommissionen nu skärper i förutsättningarna för detta innebär att vi kan få en överenskom-melse.

Man kan säga att verkligheten kommer att te sig så att vi som vill ha tydlig *unbundling* fortsätter med det. De som inte vill ha det får ett tydligt regelverk som är rätt omfattande och inte alldeles utan krångel; det ska sägas. Men det får de i så fall leva med. Vi vill säkra den tydliga skillnaden mellan de olika delarna i elsystemen.

Jag tror att vi kommer att hamna i en kompromiss där vi i de länder som vill komma fram också gör det, och gör det tydligt. Men vi ger också hängslan och livrem till det förslag som har kommit från de åtta medlemsländerna.

Anf. 22 LENA OLSSON (v):

Ordförande! Jag har en fråga under punkt 5 c. Det gäller inrättande av en byrå. Kommer den nya byrån att på något vis försvåra för den regionala nordiska utbyggnaden av nätet? Kommer till exempel Norge, som står utanför, att ha samma möjlighet att delta i den nordiska utbyggnaden av nätet som hittills?

Anf. 23 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Svaret är nej. Vi har hela tiden sagt att vi ska ha *bottom-up*-perspektivet i det här. Också kommissionen har tyckt att det har varit angeläget. Norge deltar i det nordisk-baltiska samarbetet på energiområdet. Vi har mycket kontakt med dem. Vi har en nordisk diskussion om hur vi ska kunna få en bättre nordisk elmarknad. Den kör vi inom ramen för Nordiska rådet. Svaret är alltså nej; detta ska inte försvåra det.

Anf. 24 ORDFÖRANDEN:

Kanslichefen påpekar till och med att själva rättsakten ska gälla och omfatta EES.

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi vänder på det blå bladet. Där står det övriga frågor. Såvitt jag vet finns det en sådan, nämligen genomförande av handlingsplanen för Europas energipolitik.

Anf. 25 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru ordförande! Vi vet inte vad de ska informera om. Vet ordföranden något mer?

Anf. 26 ORDFÖRANDEN:

Jag har ingen aning.

Anf. 27 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Då är vi överens. Vi har inte fått någon rapport om vad de tänker informera om.

Anf. 28 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi ändå för informationen i den frågan, och är klara med TTE-agendan för dagen.

Anf. 29 ORDFÖRANDEN:

Vi går nu vidare till konkurrenskraftsrådsfrågorna. Det handlar först om industri- och forskningsbiten. Vi börjar med att backa lite till det gångna ministerrådsmötet, nämligen den 22 och 23 november förra året. Även för detta är rapport utsänd. Om det finns något särskilt som näringsministern vill kommentera är hon välkommen att göra det nu.

Anf. 30 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det finns det egentligen inte. Ni har hört de diskussioner som har förts. Vi har bara fört fram delar som innovationer, en fungerande inre marknad, en öppen marknad, ett delat ansvar för effektivt energiutnyttjande och industripolitiken. Det finns inte så mycket mer att tillägga.

Anf. 31 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har ett par frågor som hänger ihop med Lissabonstrategin och eventuella resonemang. Vi har vid flera tillfällen diskuterat det som handlar om jämställdhet eller kvinnors möjlighet till arbete och företagande på lika villkor i medlemsländerna. Vi vet att det ser olika ut i Europa. Vi i Sverige och Norden är föregångare i detta.

När det gäller den första frågan undrar jag om detta var uppe till någon form av diskussion över huvud taget. I grund och botten handlar det lite grann om familjepolitik, men jag tänker mer i jämställdhetsperspektivet.

Den andra frågan handlar om turism. Jag vet att jag ställde frågor om det redan innan ministern skulle åka. Jag undrade vad som skulle sägas. Svaret var att det skulle bli en föredragning. Det kunde vara intressant att få lite mer information om vad man sade om detta. Det handlar om punkt 8 om meddelande från kommissionen om agenda för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism.

Anf. 32 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Vi kan börja med jämställdhet och kvinnors företagande. Det är ett område som jag lyfte fram vid diskussionen. Jag fick också ett antal andra medlemsstater att säga saker och ting. Men jag ska vara ärlig och säga att kvinnors företagande kanske inte är det som nämns mest vid diskussionerna. Möjligen kan det delvis bero på att vi inte är så många kvinnor som sitter i rådet. Man ska komma ihåg att energi- och näringspolitik är otroligt manliga domäner.

Inte desto mindre tycker jag att det är viktigt att lyfta fram detta. Det är verkligen en viktig sysselsättningsaspekt för kvinnor i Europa. Inte minst Sverige har anledning att göra det eftersom vi ligger på 23:e plats i Europa när det gäller kvinnors företagande.

Detta är också en möjlighet för kvinnor att få en bredare arbetsmarknad, att välja mellan fler arbetsgivare och att få bättre löner. Vi lyfter fram den aspekten på ett tydligt sätt.

Vi lyfte fram turismen, men det fördes ingen stor diskussion om de frågorna på ministerrådet. Det är inte det som man först diskuterar i de här sammanhangen. Vi har framfört det, men det är inte den tunga diskussionen i konkurrenskraftsrådet.

Anf. 33 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Det är bra att ministern lyfte upp kvinnors företagande. Hon gör en jämförelse mellan Sverige och Europa. Men det är inte riktigt så jag tänker. Vi har mycket att göra på området även i Sverige. Men i möte med kvinnor ute i olika europeiska länder handlar det framför allt och i grund och botten mycket om att det är kvinnorna som driver företaget, men mannen som står som ägare. Det beror på olika normer, inte minst sådana som kyrkan är med och bidrar till, som innebär att kvinnan inte får stå som ägare till företaget. Hennes man måste göra det trots att det kanske är kvinnan som driver det. Det är snarare det perspektivet jag har med mig när jag tänker i ett jämställdhetsperspektiv.

När det gäller turismen vet jag inte om ministern missuppfattade frågan. På mötet fanns det en föredragning om en agenda för en hållbar och konkurrenskraftig europeisk turism. Det är vad man sade där som jag är intresserad av att få mer information om. Någonting måste ha sagts, även om man inte tycker att det här är en viktig fråga. Jag tycker i och för sig att det är det i en tid när turismen ökar alltmer. Det är alltså snarare vad man sade som jag vill ha information om.

Anf. 34 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru ordförande! Det kan förtjäna att påpekas att det också i Sverige finns en del av detta med att kvinnor driver företag men män äger dem. Vi förbjuder ju inte kvinnor att äga företag, men det finns många företag som ägs av både män och kvinnor men där männen framstår som dem som driver företaget.

Jag håller med; det finns mycket att göra på området. Jag tycker också att det är viktigt att vi ser till att öppna olika sektorer så att kvinnor kan starta företag också inom andra sektorer än de mer traditionella, till exempel offentlig sektor.

Kvinnors företagande ska finnas med som en aspekt i det som konkurrenskraftsrådet driver. Jag tycker att det har varit lite så och så med det, och det är därför vi driver på i den frågan.

Kommissionen gjorde en presentation av hållbar turism. Den var inte särskilt omfattande, men man pratade om att det är viktigt för tillväxten och att man måste ha upplysta konsumenter som kan ställa krav på hållbara turistprodukter. Man vill initiera samarbete och utbyte mellan olika länder på området. Man lyfter fram utbildningsfrågorna, och man lyfter fram att man måste bredda antalet aktörer som kan vara aktiva i turistfrågorna. Det var inget omfattande.

Vi borde nog driva på för att göra saker här. Jag tar detta som inspiration att göra det.

Vi går vidare till information och samråd inför det kommande KKR-rådet. Även här har näringsutskottet informerats av statssekreterare Jöran Hägglund.

Vi går in på punkt 3 om Lissabonprocessen. Den är ju väl bekant för nämnden. De allra flesta råden håller ju på med det här. Vi ska naturligtvis försöka hålla oss till just KKR-aspekterna på detta och det *key issues paper* som ligger på bordet.

Anf. 36 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det här är en årligen återkommande process som ni, som sagt, känner igen. Det vi har betonat från svensk sida – EU-nämnden har gett mig råd om att säga det – är att fokus ska ligga på genomförande av reformer och inte på att ändra riktlinjer. Det är bra om vi blir mer resultatorienterade.

Vi tycker att nyckelbudskapen i det som man har lagt fram är bra, och vi tycker också att det är bra att man har fått en ny rubrik som handlar om hållbar ekonomi. Det är också en effekt av inte minst de initiativ som jag har tagit vid ministerrådet om att vi måste börja prata om hållbar näringspolitik, därför att vi ser att klimatpolitiken, energipolitiken och näringspolitiken alltmer krokas i varandra. Det som också lyfts fram är kunskap, forskning och innovation, en fungerande inre marknad, regel-förenkling, små och medelstora företag och vikten av öppna och globala marknader.

Vi tycker att det är viktigt att ytterligare lyfta fram att skapa bättre förutsättningar för fler och växande företag i Europa. Vi tycker att det är bra att man driver på förenklingar av regelverket och att vi stärker den inre marknaden och också betonar öppenhet mot omvärldens marknader, inte minst utifrån de små och medelstora företagen.

Vi tycker att det är viktigt att man jobbar med generella åtgärder men att man alltid har småföretagarperspektivet som den viktigaste ingången eftersom det är där vi måste växa och vill också betona att det är viktigt att tänka hållbart i ett längre perspektiv.

Sedan tycker jag att en fri rörelse för kunskap som en femte frihet är en bra och intressant fokusering. Om Europa ska klara framtidens konkurrens är en viktig del att man ser att det här att kunna ha fri tillgång till kunskap på europeisk nivå är en nyckelfaktor i detta.

Anf. 37 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Jag har ett par stycken frågor. Jag tänkte börja med det som handlar om hållbar ekonomi och hållbar näringspolitik. Det är jättebra, och jag tror att det finns mycket att göra på många olika sätt inom detta område. Det låter bra, och det ligger i tiden att också prata om detta.

När vi ska genomföra detta, vilket jag hoppas att vi kommer att göra, tror jag att det delvis kan påverka regelbördan. Det är den ena biten: Det gäller nog att vara observant på det. Jag tror också att det kan kosta pengar. Med anledning av en fråga tidigare i dag hoppas jag att ministern nu kommer att säga att i den här frågan går ekonomi och ekologi hand i hand, alltså att man diskuterar en hållbar näringspolitik samtidigt som man diskuterar vad detta kostar. Och om man inte gör det så hoppas jag att ministern är beredd att driva på och föra fram detta.

Det här är kopplat till mycket som handlar om små och medelstora företag. Det är också viktigt ur konkurrenssynpunkt att de får lika villkor, både vad gäller hållbarhet i produktion och så vidare och utifrån konkurrens.

Med anledning av att vi är för generella åtgärder handlar min nästa fråga om det som är en ganska stor fråga, tycker jag, nämligen hur man behandlar företag och storleken på företag.

I dag är det så att i ett europeiskt perspektiv är det skillnad om man har 250 anställda eller 249 anställda, och det har ju Sverige nu sett en del av. Utifrån att ha generella åtgärder, om man använder exemplet sociala avgifter, är detta inte speciellt konkurrensneutralt.

Därför är min fråga: Jobbar ministern för att man ska få bort detta på europeisk nivå så att man behandlar småföretagen på samma sätt, alltså oavsett om man har 249 anställda eller 250 anställda?

Anf. 38 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Jag har en fråga i anslutning till vad Carina Adolfs-son Elgestam säger. När vi hade det här uppe på näringsutskottet i går uppkom en diskussion om vad hållbar ekonomi egentligen innebar. Det fanns olika tolkningar av det här. Carl B Hamilton ställde den frågan till statssekreteraren.

Det är naturligtvis viktigt att de här klimatmålen och policyn för miljö- och klimatpolitiken går hand i hand med Lissabonstrategin av flera skäl. Naturligtvis ska de mål som sätts upp i Lissabonstrategin vara kongruenta med de mål som man sätter upp när det gäller klimatpolicyn och tvärtom. Det här är ju två samverkande system som inte bör glida i egna spår, utan man bör se dem som en gemensam policy, för de påverkar varandra i allra högsta grad.

Jag var på ett strategiseminarium i Bryssel där Lissabonstrategin diskuterades förra veckan där jag tyckte att kommissionär Barroso var väldigt mån om att framhålla hur viktigt det var att klimat- och miljöpolitiken gick hand i hand med Lissabonstrategin. Men det finns inte riktigt uttryck för det här, mer än möjligtvis när det gäller hållbar ekonomi. Jag vet inte om statsrådet skulle vilja kommentera det här lite grann.

Anf. 39 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Fru ordförande! Jag går tillbaka lite i tiden. När jag tillträdde som näringsminister och vi hade de första ministerråden där vi pratade om klimatförändringarna och vad de skulle innebära för konkurrenskraften i Europa var kunskapen om energi, klimat och alltihop inte särskilt stor. Det var ingen stor debatt. Jag lyfte in detta och påpekade att vi hade olika rapporter som visade att vi måste göra någonting. Då kan den här omställningen bli en hävstång för Europa.

Jag var alltså angelägen om att koppla ihop energipolitiken och klimatpolitiken med näringspolitiken, därför att om vi har separata politikområden är risken mycket större för att man säger en sak på miljöområdet och att det sedan inte kopplas ihop med konkurrenskraften eller att man säger något om energipolitiken och det inte kopplas ihop med näringspolitiken.

Sternrapporten har visat en viktig sak. Det är att om vi inte gör det nu så får vi betala dyrare sedan. Det är det som är hela budskapet från Stern-

rapporten. Lissabonprocessen har ju inte riktigt haft det perspektivet, och det är därför det är bra, tycker jag, att det kommer med nu och att man börjar tänka hållbarhet när man utformar näringspolitiken. Det är precis det som också är regeringens ambition i den här delen.

Vi ska inte krångla till regelverket utifrån det här. Det som är viktigt, tycker jag, är att sätta upp ambitiösa och långsiktiga mål och göra det på europeisk men helst på global nivå så att vi får en konkurrenskraft som företagen kan förhålla sig till. Ju mer av globala styrmedel vi kan ha, desto bättre är det för de företag som agerar globalt. Men jag tycker att det är viktigt att komma ihåg det jag nyss sade. Är det någonting som Sternrapporten har pekat på så är det detta: Gör vi det inte nu så blir det dyrare sedan. Och då tycker jag att man ska använda den här omställningen som en industriell hävstång för Europa.

När det gäller storleken på företag, som Carina Adolfsson tar upp, har det väl framgått rätt tydligt vad den här regeringen tycker om kommissionens syn på tjänsteförslaget och arbetsgivaravgiftssänkningarna.

Dock ska man veta att gränssnittet på 250 kommer från en gammal ordning som har funnits på EU-nivå. Syftet, om man vill försöka förstå det, är att man utifrån konkurrenssynpunkt tycker att gränsen ligger där någonstans. De företag som ligger under gränsen har större behov av stöd, support och annat medan de stora företagen klarar sig utan det. Det är alltid så. Om man sätter gränser någonstans så blir det bekymmer.

Det vi har framfört när det gäller tjänsteförslaget är att bara för att Sverige har höga skatter kan vi inte behöva straffas för det när vi försöker sänka dem. Det kan inte vara konkurrenssnedvridande att vi försöker sänka världens högsta skatter, men det tycker uppenbarligen kommissionen. Där är vi oeniga, och vi fortsätter den diskussionen, därför att vi tycker att det är rimligt att vi får sänka skatterna så att vi också får en möjlighet för företagen att anställa fler personer.

Anf. 40 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara påminna om att just statsstödsreglerna inte är föremål för behandling på KKR-rådet, utan det är *key issues paper*, och jag hoppas förstås att talarna håller sig till det.

Anf. 41 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Min fråga handlade ju om generella regler i näringspolitiken för småföretag, och detta är ett exempel på någonting som jag upplever inte är generella regler utan att man faktiskt behandlar företag eller små företag – vad nu små företag är – på olika sätt. Därav frågan och att det inte i grund och botten berör det som ordföranden lyfter upp.

Man kan inte låta bli att känna att detta, som ministern säger, är en gammal ordning. Men bara för att det är en gammal ordning behöver den ju inte vara rätt. Man kan uppleva att det är lite godtyckligt tilltaget utifrån att vi har många nya medlemsländer i Europa nu och att företaget och storleken på företagen ser lite olika ut.

Därav kan det väl vara bra om ministern kan driva på i den här frågan om att vi ska ha generella regler och att vi inte ska ha godtyckliga regler utan att man ska behandla småföretagen på samma sätt i alla länder. Det hoppas vi att ministern vill driva och inte bara låta det passera utifrån att det här är en gammal ordning.

Anf. 42 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Det är ju därför man har satt den här gränsen, att man ska behandla småföretagen utifrån samma regler. Det är ju precis därför man har en gräns på 250. Annars blir det inte så. I den delen kan jag ha respekt för det.

Jag vill skicka tillbaka detta. Det är inte det här som kommer att diskuteras, men jag välkomnar naturligtvis om ni vill analysera gränsfrågan och återkomma till detta. Men jag är inte beredd att i dag säga att jag ska ta bort den gränsen. Det finns en fördel när man sätter fokus på olika insatser att man fokuserar på de små företagen, och då måste man naturligtvis dra en gräns för att avgöra vad som är små företag. Jag tror alltså att man behöver analysera det mer om man ska ta bort den gränsen, och det är ni ju fria att göra, men det är ingenting vi kommer att ta ställning till här.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Punkt 4, Översyn av den inre marknaden, kommer vi att behandla med Ewa Björling. Med näringsministern går vi vidare till punkt 5, och den gäller den redan omnämnda SET-planen. Eftersom vi alla var rätt tydliga i början vill jag bara fråga om det är något ytterligare, något nytt eller något speciellt som måste tilläggas just här.

Anf. 44 LENA OLSSON (v):

Jag vill anmäla en avvikande mening.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga och noterar avvikande meningar från v och mp.

Punkt 6 handlar om bildandet av gemensamma företag för bränsleceller och vätgas – säga vad man vill om den översättningen! Frågan har varit i EU-nämnden den 16 november, då som informationsfråga, alltså övrig fråga. Nu handlar det om en riktlinje i rådet. Underlag är utsänt.

Anf. 46 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Jag har redan kommenterat detta. Vi har bara sagt att vi accepterar förslaget. Vi tycker budgeten är för stor, men vi noterar att vi är en-samma om den åsikten.

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Så vänder vi på bladet, och där hittar vi övriga frågor. Då är det så att punkterna 7 b till och med d föredras av Ewa Björling. Punkt g och h ska vara samma punkt. Det är ett skrivfel av något slag. Jag ska också säga att ordentliga underlag är utsända. Det finns mycket fina underlag från Näringsdepartementet i samtliga dessa frågor utsända till nämndens le-

damöter. Men om det är någon som vill kommentera eller ställa frågor får ni förstås göra det ändå. Vill näringsministern göra det i någon punkt?

2007/08:21
22 februari

Anf. 48 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Nej, det här finns ju utsänt, så ni kan väl ställa frågor till mig.

Anf. 49 SOFIA ARKELSTEN (m):

Jag har bara en kunskapsfråga om punkt 7 a. Att man äntligen har landat i regler för koldioxidutsläpp för bilar är jättebra. Men när det gäller straffavgiften, var är det tänkt att pengarna ska gå? Är det in i EU:s budget? Jag vet att Sverige inte har tagit ställning till det. Det var en kunskapsfråga.

Anf. 50 PER BOLUND (mp):

Min fråga rör också punkt 7 a. Vi har inget emot att man differentierar mellan tunga och lätta fordon. Men vi tycker att det är synd att man då inte passar på att också justera skalan nedåt. Nu gäller det som från början var förslaget, 130 gram, för små bilar. Då blir inte det särskilt styrande, enligt vår uppfattning. Man borde anstränga sig för att få gränsvärdet att sänkas så att även de bilarna får ett tryck på sig att minska sina utsläpp.

Straffavgiften är en intressant fråga. Det är en väldigt viktig fråga också. Vårt förslag är att man har ett *feebate*-system, som det kallas, där man tar ut en avgift för dem som ligger över gränsvärdet men ger tillbaka det till industrin genom att man fördelar det till dem som ligger under gränsvärdet. Då blir det en dubbel styrning, så man får en mycket tydligare och starkare effekt. Det hoppas jag att regeringen tar med sig.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Jag ska säga för både protokollet och möjligen även till näringsministern att miljö- och jordbruksutskottet kommer att ha överläggningar i detta den 6 mars. Just för dagen är det ju mest information för vår del.

Anf. 52 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Om vi börjar med pengarna så går de direkt tillbaka till kommissionen. Man har inte bestämt vad man ska göra med pengarna.

Den andra delen handlar om styrsystem. 130 gram är genomsnittet. Så det är inte bara 130. Det är genomsnittet av produktionen. Det innebär att det är styrande också på de mindre. Det är det som lite har varit poängen. Det är därför den svenska ståndpunkten har varit som den har varit.

När det gäller straffavgiften har man haft en diskussion om det. *Feebate*-systemet är svårare att överblicka. Det är också risk för snedvriden konkurrensen om man använder det. Vi har sagt att det är bra med straffavgiften. Det vi behöver fundera över är hur man ska kunna införa det och om man ska ha någon trappa så att vi ger möjlighet för bilindustrin att klara omställningen. Det är mer det som har varit vår ingång i detta.

Anf. 53 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen angående näringsministerns övriga frågor. Är det några av A-punkterna som gäller energi eller konkurrens som behöver omnämnas? Annars är underlag utsänt även där. Beslut fattar vi så småningom innan vi släpper ut Ewa Björling, det vill säga när vi ska avsluta just de här agendorna.

Anf. 54 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Vi har precis fått A-listan. Vi har inte ens hunnit titta på den. Är det något där får vi väl återkomma. Det är sanningen och verkligheten, tyvärr.

Anf. 55 ORDFÖRANDEN:

Så är det ibland. Är det något övrigt som näringsministern vill ta upp innan vi skiljs åt för dagen?

Anf. 56 Näringsminister MAUD OLOFSSON (c):

Nej. Jag tackar för de goda råden.

Anf. 57 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi så mycket detsamma, önskar trevlig helg och lycka till på rådet. Vi är då klara med punkt 2.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Här har vi handelsminister Ewa Björling med medarbetare. Vi ska först gå tillbaka till den gula agendan, nämligen återrapport från ministerrådsmötet den 22 och 23 november, där det ändå var lite inremarknads- och handelsfrågor, i fall det är någon som vill säga något särskilt om detta. Näringsministern har ju berättat i största allmänhet.

Anf. 59 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag tänkte inleda med en väldigt kort återrapportering från senaste mötet i KKR. Där hölls en längre diskussion om det framtida patentsystemet i Europa och lämpligaste vägen dit. Den diskussionen utmynnade i ett enhälligt antagande av den framstegsrapport som presenterades inför mötet. Ordföranden avslutade med att nämna att domstolslösning för europeiska patent är den fråga som man främst bör arbeta vidare med.

Förslaget om ett direktiv avseende skydd för köparna vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis var även det föremål för en längre diskussion, där man främst fokuserade på frågan om ångerrättens utövande och effekter.

Kommissionen presenterade vid det här tillfället översynsrapporten rörande den inre marknaden. Jag återkommer till den rapporten i dagens genomgång.

I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapporten från mötet. Om det inte finns några frågor tycker jag att vi ska gå vidare direkt till översynen och gå in mer i detalj då.

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Det tycker jag med. Men först ska vi fråga om det finns några frågor angående återrapporten i de här frågorna. Det finns det inte. Då tackar vi för informationen och lägger den till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet, där vi närmast har punkt 4, Översyn av den inre marknaden. Den frågan har varit i nämnden förut, dels som övrig fråga i november, dels inför Ekofinrådets behandling. Då var den här den 21 januari, då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt.

Nu är det slutsatsförslag utsända.

Anf. 61 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Jag tänkte först berätta kort om rapportens innehåll, sedan säga några ord om slutsatserna och till sist lite om regeringens inställning.

Kommissionen inleder rapporten med att slå fast att den inre marknaden är en av EU:s grundpelare. Kommissionen säger vidare att den fria

rörligheten för personer, varor och tjänster har givit stora konkreta fördelar för unionens medborgare.

Kommissionen pekar dock samtidigt på att den inre marknaden har en outnyttjad potential. Det finns fortfarande handelshinder på marknaden och okunskap kring de rättigheter företag och medborgare har. Syftet med rapporten är just att förklara hur EU bättre ska kunna tillvarata de möjligheter som den inre marknaden erbjuder, också vilka konkreta åtgärder som då behövs. Det handlar väldigt mycket om att kommunicera EU till medborgarna och förklara vad EU har för fördelar i vardagen.

För det första måste den inre marknaden ge bättre resultat och mer konkreta fördelar, både för konsumenter och för små och medelstora företag så att deras förväntningar och intressen tillgodoses så väl som möjligt. Det kan exempelvis vara att konsumenter får tillgång till bra och prisvärda produkter som är säkra och trygga och samtidigt att skapa bra villkor för små och medelstora företag.

För det andra måste EU bättre nyttja den inre marknaden för de förändringar som följer av globaliseringen. Med hjälp av den inre marknaden kan man öka de europeiska företagens konkurrenskraft i världen. EU ska också försäkra sig om att även medborgarna får fördelar av globaliseringen i form av högre standard på utbudet, lägre priser och större urval.

För det tredje måste den inre marknaden anpassas till att det är kunskaps- och tjänstesektorerna som i dag dominerar Europas ekonomi. Det bör göras insatser för att främja fri rörlighet för just kunskap och innovation.

För det fjärde är det viktigt att väga in de sociala och miljömässiga effekter som öppna marknader och ekonomisk integration ger.

För att uppnå de målsättningarna har kommissionen föreslagit ett antal förslag på både lagstiftning och icke lagstiftning inom olika sektorer, också givit förslag på nya arbetssätt för att fördjupa inre marknaden.

Vad gäller arbetssätten behöver de anpassas och förnyas. I rapporten föreslås ett partnerskap mellan medlemsstater och kommissionen. En fungerande inre marknad kräver insatser både från myndigheter och berörda aktörer på alla nivåer där EU:s regelverk tillämpas.

Det slovenska ordförandeskapet har lagt fram rådsslutsatser på översynsrapporten som konkurrenskraftsrådet avser att anta vid sitt möte.

I förhandlingsarbetet med slutsatserna har Sverige särskilt fokuserat på att lyfta fram betydelsen av en än mer öppen och välfungerande inre marknad för EU:s globala konkurrenskraft. Vi har också arbetat för att översynen av den inre marknaden inte slutar här. Det krävs regelbunden kontinuerlig uppföljning av översynsrapporten och att det här utgör en central del av konkurrenskraftsrådets bidrag till vårtoppmötet varje år.

Jag tycker att resultatet i stort sett är bra. Från regeringens sida hade vi i och för sig kunnat tänka oss att slutsatserna skulle ha en ännu större betoning och politisk fokus på de fyra fria rörligheterna. Från svensk sida vill vi lyfta fram slutsatstexten där man pratar om ett effektivt genomförande av EU:s lagstiftning med särskild tonvikt på tjänstedirektivet.

Vi välkomnar rådets text om vikten av en företagar- och konsumentvänlig inre marknad med enkla och tydliga regler. Regeringen välkomnar också att rapporten utvecklar den externa dimensionen av den inre mark-

naden och hur verktygen för den inre marknadspolitiken bör anpassas till de globala förändringarna.

Regeringen ser positivt på de nya arbetssätten som vi tror långsiktigt kommer att förbättra och effektivisera myndigheters dagliga konkreta arbete och utvecklingen av politikområdet som sådant. Det är viktigt inte minst med tanke på EU-27 och globaliseringen.

Vi kan också konstatera att Sverige har haft framgång gällande regelbunden uppföljning av översynsrapporten. I slutsatserna stadgas att konkurrenskraftsrådet i sin koordineringsroll på inre marknadsområdet årligen och inför vårtoppmötena ska utvärdera de framsteg som gjorts av rapporten och att det här ska vara en central del av KKR:s bidrag till Lissabonstrategin.

När slutsatserna har antagits av KKR kommer de att överlämnas till Europeiska rådet för att utgöra underlag till slutsatserna vid vårtoppmötet i mars.

Anf. 62 LENA OLSSON (v):

Jag har inte direkt någon fråga, utan jag vill anmäla en avvikande mening från Vänsterpartiet med hänvisning till vår syn på tjänstedirektivet.

Anf. 63 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Jag tackar statsrådet för genomgången. Den inre marknaden är naturligtvis en av stommarna i Europeiska unionen och som statsrådet framhävde här en av möjligheterna att klara en globaliserad värld, där EU kanske kommer att ligga lite klämd mellan två stora ekonomier, en i väst och en i öst. Då gäller det att man är förberedd på det. Enligt framställningen här tycker jag att man arbetar i den riktningen och ser det från det perspektivet. Det tycker jag är väldigt viktigt.

Jag har en fråga om utvidgningen och de nya stater som har tillkommit. Har det varit några större problem när de nu ska anta de regler som inre marknaden innebär? Kommer de in i det här förhållandevis snabbt? All utvidgning har förmodligen den effekten att det stärker den inre marknaden gentemot andra ekonomier som växer fram under globaliseringens paraply.

Min fråga är: Hur går det? Hur förhåller sig den inre marknaden i förhållande till utvidgningen och de nya stater som har kommit in?

Anf. 64 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Vi har ingen avvikande mening vad det gäller Sveriges ståndpunkt. Man kan ändå inte låta bli att fundera över några saker just vad det gäller den inre marknaden. Det ena är offentlig upphandling i kombination med det som berör småföretagen och deras möjlighet. Det andra är det som handlar om säkra livsmedel. Då var inte handelsministern här, men vi har tidigare i dag pratat om hållbarhet. Då menar jag inte hur länge ett livsmedel håller när det gäller datum utan att livsmedlen är hållbart producerade. Finns det med i den här diskussionen? Annars är det kanske något man skulle fundera över, att politiken ska hänga ihop över alla områden.

Sist men inte minst undrar jag över tjänstedirektivet, eftersom Sverige lyfter fram det särskilt och säger att man ska jobba på med det. Det pågår ju också i andra medlemsländer en inplantering av tjänstedirektivet som

2007/08:21

22 februari

ska ta några år till om jag förstår det hela rätt. Hur långt har man då kommit i detta arbete? Om jag förstår ministern rätt ska det gå ännu fortare.

Anf. 65 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Björn Hamilton frågar om utbildning och om hur det här fungerar med de nya stater som nu har gått med i EU. Han undrar hur pass väl och hur pass snabbt man är med på att genomföra det som sägs i översynen. Jag har själv ingen exakt uppgift om hur det här fungerar för varje land. Där kommer jag att be departementssekreterare Ewa Wennberg att kommentera ytterligare. I stort sett varierar det här naturligtvis. För svensk del avser vi att hela tiden lyfta upp översynen. Vi avser också att under det svenska ordförandeskapet lyfta upp frågan om översynen. Vad jag verkligen vill poängtera är att det här inte får vara något man talar om en enda gång. Det här ska vara ett ständigt levande dokument för att det hela tiden ska kunna förbättra EU:s inre marknad. Vi poängterar det starkt från svensk sida.

Carina Adolfsson Elgestams frågor handlar bland annat om säkra livsmedel. EU har satt upp som mål att garantera största möjliga livsmedelssäkerhet i hela unionen. Kommissionen kommer att presentera ett initiativ om märkning av livsmedel och näringsvärdesdeklarationer. Det planeras också en översyn av lagstiftningen om nya livsmedel.

Sedan talade du om småföretagare och deras möjligheter vid offentlig upphandling. Det kommer också en småföretagsakt, Small Business Act, för Europa där kommissionen kommer att undersöka en rad olika möjligheter för att stödja små och medelstora företag. Det ska enligt planerna ta formen av denna småföretagsakt under 2008. Det handlar väldigt mycket om att man ska kunna undvika administrativ börda och om att främja små och medelstora företags deltagande i olika EU-program. Det handlar också om deras möjlighet att framgångsrikt kunna delta i offentlig upphandling och om att minska hindren för handel över gränserna. Man kommer också att lägga fram förslag till en europabolagsordning för att underlätta för små och medelstora företags gränsöverskridande verksamhet. Då ska jag lämna ordet till departementssekreterare Ewa Wennberg och se om hon kan gå in mer i detalj avseende de nya medlemsstaterna.

Anf. 66 Departementssekreterare EWA WENNERBERG:

Jag ska bara kort nämna något om detta. Framför allt är det i resultatavslutningen för den inre marknaden som man kan se hur medlemsstaterna har implementerat direktiv och så vidare. Man kan till exempel se att Bulgarien och Rumänien ligger bra till. Det är de två nyaste medlemsstaterna. Man kan också se i arbetet nere i Bryssel att de lägger ned väldigt mycket energi på att det här ska fungera. Vi har också haft väldigt mycket samarbete med Tjeckien inför ordförandeskapet. Där kan vi se att de är väldigt inriktade på den inre marknaden.

Anf. 67 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag glömde en fråga från Carina Adolfsson Elgestam angående tjänstedirektivet. Den handlade om hur snabbt vi avser att gå fram i den frågan. Vi har tillsatt ett tjänstedirektivssekretariat på sju personer. Det arbetas intensivt med det här för att kunna genomföra det till den 28

december 2009. Det allra viktigaste är inte att det går fortare än så. Vi ser det som mer betydelsefullt att vi implementerar det fullt ut och att det blir genomfört över hela Europa så att vi når de goda resultat som vi vill nå. Då kan det dröja till slutet av 2009. Det viktigaste är att det börjar fungera.

2007/08:21

22 februari

Anf. 68 PER BOLUND (mp):

Jag vill bara ställa mig bakom Vänsterpartiets avvikande mening också med hänvisning till tjänstedirektivet.

Anf. 69 ORDFÖRANDEN:

Jag vill först understryka att det är väldigt positivt att detta skickas till vårtoppmötet. Det är angeläget, framför allt för tjänstejobben, att det här krokas ihop med förverkligandet av Lissabonstrategin och även redan nu med post-Lissabonplaner, om man kan kalla dem så. Jag vill fråga om statsrådet kan säga lite mer om detta med att bättre utnyttja globaliseringens möjligheter. Har det någon bäring på personrörlighet i förhållande till tredjeländ och på möjligheten att utbyta tjänster även över gränser mellan EU och omvärlden?

Anf. 70 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Jag tycker att det här är ett viktigt arbete som pågår kontinuerligt. Det är ett intressant dokument, inte minst detta att de marknadsekonomiska korrektiven, miljömässiga och sociala, finns med på ett tydligt sätt. Jag tror att det är jätteviktigt att Europa i den fortsatta globala ekonomin har en social marknadsekonomi. Konsumenterna kommer alltmer att efterfråga ett väl utvecklat socialt och miljömässigt ansvarstagande från producenter och försäljare. Det kommer att vara en styrkeposition i den fortsatta utvecklingen och globaliseringen att Europa går före och ligger i framkant i den delen. Det var inte så mycket en fråga som ett påstående.

Anf. 71 BJÖRN HAMILTON (m):

Fru ordförande! Jag hade tänkt utveckla min fråga i linje med vad ordföranden frågade, så jag avstår och instämmer i ordförandens fråga.

Anf. 72 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Som jag ser det blev det här egentligen bara en fråga, från fru ordföranden själv. Det är en väldigt viktig fråga om hur vi bättre utnyttjar globaliseringen. Just den här översynen avser ju att leda fram till att EU ska bli mer konkurrenskraftigt i en ökad globalisering. Det är just därför som det är så viktigt att vi också genomför regelbundna översyner så att vi hela tiden ska kunna vässa EU:s kompetens eftersom vi vet att vi behöver vara eniga i en alltmer globaliserad värld. Det var lite grand det som Björn Hamilton kommenterade tidigare, det här med att vara klämda mellan öst och väst.

Det handlar ju också om att titta vidare på den externa dimensionen av Lissabonstrategin. Hur blir EU *competitive*? Hur ser vi till att vi har en väl fungerande inre marknad utan några handelshinder? Den dag då vi verkligen får en riktig, gemensam inre marknad för varor och tjänster, och med många andra regler som verkligen underlättar för oss att bedriva

export och import både inom EU-länderna och utanför, är den dag då vi också kommer att kunna vara riktigt i framkant vad gäller globalisering-
en och den ökande konkurrens som vi nu ser.

Det är just därför som det här arbetet är så viktigt. Det är viktigt att vi inte tappar greppet om det. Det är just därför som den svenska regeringen vill ta upp denna översyn under det svenska ordförandeskapet.

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende och noterar avvikande mening från v och mp. Det var den Björlingska beslutspunkten. Vänder vi på bladet har vi dock några övriga frågor, nämligen b till och med d. Det står om försvarspakten där. Det ska man inte övertolka på något sätt. Det ska stå "paketet". Underlag är utsänt i detta ärende. Vill statsrådet säga något särskilt? Därefter ska vi se om det är någon ledamot som vill ställa en fråga. Vill statsrådet kommentera det här alls? Nej.

Anf. 74 LEIF PAGROTSKY (s):

Det här är ju ett område som är viktigt för Sverige, som har en stark försvarsindustri och som lutar sig mot en egen förmåga på det området för att värna sin säkerhetspolitiska linje men som naturligtvis är för litet för att stå på helt egna ben i den här frågan. Ett problem för oss har ju varit att materiel som utvecklas gemensamt blir föremål för olika typer av exportregler beroende på vilka länders regler som tillämpas och att de olika länderna har väldigt olika regler. För Sverige, som är ett av de länder som har haft väldigt stränga regler på det här området, har detta varit ett orosmoment. Jag finner ingen behandling av den här viktiga frågan i texten när läget för försvarsmaterielsamarbetet i Europa går igenom. Jag skulle gärna vilja höra ministern utveckla hur det framskrider på det området och hur hon bedömer detta.

Anf. 75 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Fru ordförande! Det råder en viss förvirring här. Det var egentligen punkt 7 b, 2, som den här frågan gällde. Det här förslaget från kommissionen avser ett direktiv om förenkling av villkoren för överföring av försvarsmateriel. Kommissionens målsättning med förslaget är att stärka den samlade europeiska försvarsindustrins konkurrenskraft, som man menar hämmas av mångfalden av tillståndssystem inom EU.

Man vill underlätta rörligheten av försvarsmateriel mellan medlemsstaterna genom att förenkla och harmonisera villkoren och förfarandet för tillstånd och överföring av försvarsmateriel. Tillstånd för överföring inom EU ska enligt förslaget även fortsättningsvis beslutas om av medlemsstaterna. En huvudpunkt är att dessa beslut ska baseras på ett gemensamt system bestående av tre typer av överföringstillstånd; generella, globala eller individuella. När generella tillstånd används kommer prövning inte att ske i varje enskilt fall. Denna typ ska användas vid överföring av försvarsmateriel till försvarsmakten i andra medlemsstater och vid överföring till av mottagarlandet certifierade försvarsindustriföretag inom EU.

Regeringen välkomnar att kommissionen i sitt förslag har valt modellen med ett direktiv. Regeringen har samtidigt konstaterat att förslaget

kräver noggrann analys. Det är för närvarande under beredning i Regeringskansliet. En viktig fråga i sammanhanget gäller vidare export till tredjeland. Det måste säkerställas att kontrollen blir fullgod i det avseendet. Det är regeringens ståndpunkter. Men det är också så att det finns ett stöd i artikel 296 i EG-fördraget som gör det möjligt att undanta krigsmateriel från den gemensamma marknadens regler i den mån som det är nödvändigt för att skydda väsentliga säkerhetsintressen för den specifika medlemsstaten. Den artikeln kommer att kvarstå.

Jag skulle också vilja kommentera hur man kan vara säker på att svensk krigsmateriel inte vidareexporteras till olämpliga mottagare. Det finns en artikel i förslaget som syftar till att förhindra det här. Den studeras just nu noggrant. I de förhandlingar som så småningom inleds kommer Sverige att ha möjlighet att begära ytterligare förtydliganden och att verka för förstärkningar på den här punkten.

Anf. 76 LEIF PAGROTSKY (s):

Det var ett långt och intressant svar på en fråga som jag i och för sig inte ställde i den delen. Det gäller den interna handeln inom EU. Där har jag inga frågor, utan det gällde den del som ministern avhandlade alldeles på slutet.

Om vi är med och utvecklar nya gemensamma vapen därför att vi i Europa tycker att vi behöver en gemensam industri och inte klarar av det var och en för sig är det viktigt för oss i Sverige att veta att de vapnen inte säljs till exempelvis Tchad. Samtidigt finns det andra länder i EU som gärna säljer till Tchad. Det är en del av deras utrikespolitik. De har nationella intressen i detta.

Detta är fundamentalt för att gå vidare i den här typen av industriellt samarbete. Det räcker inte med att säga: Jag förutsätter att man så småningom tycker att vi kan kolla det här. Jag vill gärna understryka att vår uppfattning inför det fortsatta arbetet är att det där inte är bra nog. Det måste vara skarpare och tydligare. Vi måste sätta press på de länder som bromsar i detta. Ska det bli ett sådant samarbete måste de gå med på den här typen av ordentliga element i systemet. Annars tycker jag att Sverige ska hålla sig utanför.

Anf. 77 Statsrådet EWA BJÖRLING (m):

Jag är medveten om att det var ett långt svar på frågan, men jag kanske skulle ha sagt det här redan från början. Eftersom det bara var en informationspunkt förväntade jag mig inte att det skulle vara så många frågor. Det var därför jag utvecklade det från början lite längre.

Jag hoppas att jag svarade Leif Pagrotsky på den sista delen. Som jag sade kommer Sverige att ha möjlighet att begära förtydliganden och verka för förstärkningar på den här punkten så småningom.

Anf. 78 ORDFÖRANDEN:

Är det något statsrådet vill säga vad gäller punkterna 7 c och 7 d eller någonting övrigt? Nej. Statsrådet Björling är sist kvar på KKR-agendan, vilket innebär att vi inte ska glömma behandlingen av A-punktslistorna. De är lagda på bordet, så de har kommit ledamöterna till del. Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

2007/08:21
22 februari

Är det någonting övrigt som statsrådet vill ta upp med nämnden innan vi skiljs åt för i dag? Nej. Vi tackar för i dag och önskar en trevlig helg och lycka till på rådet.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Då så, ledamöter med flera! Vi har fått statsrådet Billström i lokalen. Det innebär att vi ska samla ihop oss lite och ta fram den gula agendan igen, där det står Rättsliga och inrikes frågor, först migration. Först på den punkten handlar det om återrapporten från rådsmötet den 6 och 7 december samt det informella ministermötet den 24–26 januari. Vi ska göra som vi brukar, det vill säga först ge statsrådet möjlighet att kommentera de gångna rådsmötena och sedan gå in på information och samråd om det kommande. Långbänkar av olika slag brukar vi försöka koncentrera till diskussionen inför det kommande rådet. Återrapporterna tar vi om det är någonting oklart eller om det finns frågor. Är det någonting statsrådet vill säga om de gångna rådsmötena?

Anf. 80 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Det är trevligt att vara här. Låt mig kort introducera vilka jag har med mig: planeringschefen Ola Henrikson, departementsrådet Mikael Tollerz, departementssekreteraren André Nilén samt min politiskt sakkunnige Kristina Lindahl.

Ordföranden ställde frågan om återrapporteringen från RIF-rådet. Vid RIF-rådsmötet i december förra året antogs en politisk överenskommelse om det europeiska migrationsnätverket. Nu inväntar vi Europaparlamentets yttrande innan rådet formellt kan besluta om att inrätta nätverket. Vidare antog rådet slutsatser om partnerskap för rörlighet och cirkulär migration, en fråga som vi från svensk sida är mycket engagerade i. Slutsatserna innehöll bland annat ett uppdrag till kommissionen att i nära samråd med intresserade medlemsstater inleda en dialog med i första hand Kap Verde och Moldavien i syfte att inleda pilotprojekt med dessa länder för att få till stånd cirkulär migration. Sverige välkomnade naturligtvis slutsatserna.

Ordförandeskapet hade även bjudit in till ett gemensamt möte mellan rådet för rättsliga och inrikes frågor och rådet för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och konsumentfrågor. Avsikten var att hålla en policydebatt om migration, sysselsättning och Lissabonstrategin. Det rörde bred samsyn om att invandring som fenomen är positivt och kan bidra till att Lissabonstrategins mål uppfylls. För att invandringens gynnsamma effekter ska tillvaratas måste den förvaltas väl. Integration bör prioriteras, likaså kampen mot olaglig invandring och svartarbete. Denna bild framfördes även till Europeiska rådet i mitten av december.

Anf. 81 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Min fråga rör den andra återrapporten. Jag vet inte om Tobias Billström tog upp det, men jag kan kanske ändå ställa frågan?

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:
Gärna!

Anf. 83 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Vad bra! Det handlar nämligen om Frontex. Det är en diskussion som vi har haft uppe här tidigare i nämnden utifrån de rapporter som har kommit från UNHCR och andra frivilligorganisationer. Man pekar på brister. Frontex har hindrat människor från att söka asyl i Europa. När man läser återrapporten från det informella rådsmötet den 24–26 januari kommer Frontex upp mycket. Det handlar om att man ska stärka och utöka Frontex. Jag vill fråga migrationsminister Billström: Fanns det någon diskussion om Frontex funktion och arbetsuppgifter utifrån den kritik som har kommit? Jag känner inte att det finns i återrapporten, men jag vill ändå fråga.

Jag vill också höra om Sveriges hållning i denna fråga. Sverige har inte fört fram Frontex. Jag tycker att det vore väldigt bra om Sverige kunde föra fram just den här diskussionen och kritiken som har förts fram från UNHCR och andra. Man har också en diskussion i framtidsgruppen kring Frontex uppgifter.

En annan fråga jag skulle vilja ta upp i samband med Frontex är att man har diskuterat att också UNHCR ska ha en roll att spela. Jag skulle vilja höra lite om hur det arbetet fortlöper. Finns det möjligheter för UNHCR att vara med under de operationer som Frontex gör, eller handlar det bara om att ni ska sitta med i diskussioner kring Frontex?

Anf. 84 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Först och främst ska jag kanske säga att den här frågan hör mer hemma hos nästa återrapportering från det informella RIF-rådet i Brdo i Slovenien.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning det berör statsrådet själv går det bra att kommentera det. Sedan kan vi ta resten med justitieministern.

Anf. 86 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Först och främst måste man konstatera att Frontex i första hand är en fråga för justitieministern. Sådan är ordningen i Sverige. Det är till exempel inte Migrationsverket som är representerat i Frontex styrelse, utan det är Rikspolisstyrelsen. Det är någonting som jag tror att Magdalena Streijffert vet om vid det här laget, eftersom det har nämnts vid åtskilliga tillfällen på möten och samråd med socialförsäkringsutskottet. Det är inte precis någon ny diskussion som vi har vid det här mötet.

I övrigt kan jag bara konstatera att kommissionen har en utvärdering av Frontex arbete på gång. Det ska bli intressant att få reda på vad den leder till för slutsatser.

Därutöver vill jag bara komplettera den bild som Magdalena Streijffert ger vad beträffar förhållandet mellan UNHCR och Frontex. Det är utomordentligt gott. Faktum är att UNHCR vid flera tillfällen har påpekat det som är allmänt känt, nämligen att Frontex insatser räddar liv. Utan Frontex hade förmodligen många fler människor drunknat i vågorna

utanför Spaniens och Italiens kuster. Det kan vara värt att notera det i detta sammanhang för att göra bilden fullständig.

I övrigt hör det som sagt snarare samman med återrapporteringen från nästa RIF-råd.

2007/08:21

22 februari

Anf. 87 LENA OLSSON (v):

Fru ordförande! Man blir ganska upprörd över att den här frågan hela tiden bollas över. Det måste finnas något slags samverkan, så att man kan få svar. Hela tiden får vi höra: Det här rör inte mitt område, det är justitieministerns frågor.

Jag tycker att EU-nämnden kan kräva att ni kan svara, därför att Frontex rör migrationsfrågorna.

Du har heller inte svarat på det här om UNHCR.

Det måste bli en bättre ordning på detta.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet svarar för de frågor som han enligt statsministern bereder.

Ställa frågor i nämnden kan man helt uppenbart göra. Det sitter ni och gör nu.

Anf. 89 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Min kommentar var lite det som Lena Olsson säger. Även om man har delat upp arbetsuppgifterna är det ändå viktigt att Frontex rör både justitieministern och migrationsministern. Kritik har ändå framkommit om att Frontex hindrar människor från att söka asyl. Då är det en fråga även för migrationsministern, så att man samverkar kring dessa frågor.

Jag förstår att man är lite fyrkantig ibland i politiken när man delar upp områdena, men jag skulle önska lite flexibilitet och att man försöker se till att man kan svara på den del av frågan som ändå rör migrationsministern.

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Statsrådet får svara på de frågor som rör honom. Sedan kommer vi att träffa justitieministern om en liten stund.

Anf. 91 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Jag konstaterar att uppdelningen av frågorna i den här regeringen inte skiljer sig från den förra regeringens. Det såg exakt likadant ut, och det kan också vara värt att komma ihåg.

För att fullständiga bilden vill jag nämna för nämnden att UNHCR också har en sambandsperson i Warszawa knuten till Frontex stab där. Detta säger jag för att visa på det samarbete som finns mellan organisationerna.

I övrigt hör frågan hemma hos justitieministern.

Anf. 92 ORDFÖRANDEN:

Är det något ytterligare från det informella ministerrådsmötet som statsrådet vill säga? Nej. Vi tackar för informationen för stunden och återkommer till justitieministern snart.

Men först ska vi gå in på information och samråd i migrationsfrågorna på RIF-rådet. Jag ska först säga att socialförsäkringsutskottet har informerats om sina frågor. Enligt mina noteringar är det beslutsfråga nr 4 som närmast berör statsrådet Billström, det vill säga återvändandefrågan, enkelt uttryckt. Här har det varit – och det vet berörda ledamöter redan – överläggningar i socialförsäkringsutskottet den 1 november, då det fanns avvikande meningar från s, v och mp. Frågan har också varit i nämnden flera gånger förut. Sist det var överläggningar här fanns det stöd för regeringens då redovisade upplägg med avvikande meningar från s, v och mp. Nämnden har också därefter informerats den 30 november.

Mot den bakgrunden vill jag uppmana först statsrådet och därefter ledamöterna att hålla dagens fråga till det som eventuellt är nytt sedan dess. Enligt mina noteringar är detta – jag ska inte säga ”bara”, det är en viktig fråga – såvitt jag vet en informationspunkt.

Anf. 93 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Detta direktiv har redan behandlats under hösten, och jag gick igenom de centrala delarna i direktivet då, så jag behöver inte upprepa mig vid detta möte.

Syftet med behandlingen på detta RIF-råd är att ordförandeskapet ska ge information om hur förhandlingsläget med Europaparlamentet ser ut just nu, främst i frågorna om och när återreseförbud ska ges, när det ska beslutas om förvar och under vilka förhållanden personer ska hållas i förvar. Detta är frågor där det fortfarande finns skillnader mellan medlemsstaterna och Europaparlamentet. Det kanske även är värt att nämna att det fortfarande finns skillnader mellan medlemsstaterna i dessa frågor.

Som ni vet presenterade det portugisiska ordförandeskapet ett kompromissförslag. Förhoppningen var att rådet skulle uppnå en politisk överenskommelse om förslaget innan året var slut. Men som vi befarade och som jag antydde var detta inte möjligt. Förhoppningen är nu att det ska kunna nås en överenskommelse under våren. Som jag har sagt tidigare välkomnar vi i huvudsak det nuvarande kompromissförslaget. Förslaget medför enligt min bedömning en harmonisering av återvändandeförfarandena som väl låter sig förenas med principerna om subsidiaritet och proportionalitet.

Anf. 94 ORDFÖRANDEN:

För att få riktigt tydligt besked vill jag fråga: Det finns alltså inga större skillnader i regeringens position i denna fråga? Ministern nickar jakande. Det här är alltså mest en lägesrapport om övriga.

Anf. 95 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Vi har haft uppe denna fråga ett flertal gånger. Sedan har förslaget kompromissats om. Därför är det svårt att veta vad innehållet i det egentligen kommer att vara.

Det är klart att också vi Socialdemokrater är för en harmonisering av asyl- och migrationspolitiken, och det är väl bra om man får ett direktiv om återvändandeförfarandet, men frågan är hur det kommer att se ut. Precis som migrationsministern tar upp är förvarstiderna en sådan fråga. Det finns förslag om förvarstider på 18 månader, någonting som jag anser är oacceptabelt. Då blir det också svårt att stödja förslaget till di-

rektiv. Därför vill jag få höra om migrationsministern har fått veta någonting nytt. Det diskuteras om förvarstider. Vilka tider rör det sig om?

2007/08:21
22 februari

Jag skulle ändå vilja säga att vi står fast vid vår avvikande mening just därför.

Anf. 96 ORDFÖRANDEN:

För nämndens del är detta en informationspunkt i dag. Vi kan inte göra så mycket mer i dag än att ställa frågor.

Anf. 97 MEHMET KAPLAN (mp):

Ordförande! Statsrådet berättar om Sveriges hållning och säger att vi i huvudsak välkomnar kompromissförslaget. Jag undrar lite om vad det ursprungliga förslaget innebar och vad det är vi har frångått.

Anf. 98 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Som jag sade också vid förra tillfället välkomnar vi i huvudsak det nuvarande kompromissförslaget. Vi tycker att det ser bra ut. Det är till exempel bra att det fastställs en ordning som innebär att beslut om avvisning och utvisning ska meddelas och verkställas om en person vistas olagligt i en medlemsstat. Vi har också ställt oss bakom förslaget om att återreseförbud ska meddelas i samband med avvisning eller utvisning. När det sedan gäller bestämmelserna om förvar kan jag som kommentar till Magdalena Streijffert nämna att 18 månader är en maxgräns. Det får inte råda några oklarheter på den punkten.

När det gäller bestämmelserna om förvar, Mehmet Kaplan, föreskriver förslaget vissa förutsättningar för när beslut om förvar ska meddelas. Vår inställning är i huvudsak att mindre ingripande åtgärder, till exempel uppsikt, bör ha uttömts innan beslut om förvar kan bli aktuellt.

Som sagt var är detta en informationspunkt. Regeringen efterfrågar ett brett förhandlingsmandat just beroende på frågans komplexitet. Då är det också viktigt att man har ett bra mandat när man sitter och förhandlar nere i Bryssel. De förhandlingarna pågår som sagt fortsatt.

Anf. 99 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Jag har bara en kort följdfråga. Även om 18 månader är en maxtid kommer det att finnas länder som använder den. Tycker Sverige att det är acceptabelt att människor hålls i förvar i 18 månader?

Anf. 100 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Fru ordförande! Som jag sade alldeles nyss är vår inställning att mindre ingripande åtgärder, till exempel uppsikt, bör ha uttömts innan beslut om förvar blir aktuellt. Det torde vara svar på vad regeringen har för inställning i den här frågan.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Då kan vi för dagen nöja oss med att tacka för informationen i den här frågan. Riksdagens och regeringens positioner är väl kända. Vi har säkert anledning att återkomma i frågan.

Såvitt jag vet – och nu tittar jag lite på statsrådet – är frågan om påföljder för arbetsgivare med mera struken.

Anf. 102 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Jag tycker att det här är ett bra initiativ och en viktig fråga. Det är bra att man på europeisk nivå för upp frågan om människor som utnyttjas på arbetsmarknaden – det kan ofta handla om illegal invandring eller om papperslösa individer. Sedan kanske inte själva direktivförslaget är perfekt. Men jag vill höra om migrationsministern vet varför punkten är struken.

Anf. 103 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Som många andra frågor på den europeiska agendan måste detta kokas färdigt först, innan man kan fatta beslut. I det här läget är det prematurt. Det går inte att ta upp frågan på rådet eftersom man inte har förberett alla delar i förslaget än. Det är svaret.

Anf. 104 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare på den blå agendan, där det enligt mina noteringar inte finns några övriga Billströmfrågor. För ordningens skull ska jag dock nämna att punkt 3 i den gemensamma kommittén på ministernivå angående återvändandefrågan är en Billströmfråga. Nu är den i sak identisk med det vi pratade om alldeles nyss. Om ingen vill tillägga något tackar vi för informationen.

Är det något övrigt som statsrådet vill ta upp med nämnden i dag?

Anf. 105 Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m):

Inget annat än att jag vill tacka för visat intresse och önska nämndens ledamöter och ordförande en trevlig helg.

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Tack detsamma, och lycka till!

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Då säger vi välkommen till justitieministern med medarbetare. Vi har nu att gå in på punkt 5 på den gula agendan, alltså de övriga RIF-frågorna.

Vi ska börja med återrapporterna från rådsmötena den 6–7 december och den 24–26 januari. Med migrationsministern buntade vi ihop återrapporterna och fick en del frågor som kanske snarast ligger på justitieministerns bord. Vi tar om dem och börjar med att höra justitieministerns kommentarer. Rapporter från båda är utsända.

Anf. 108 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag vill upprepa mig och beklaga att som vanligt all information inte finns tillgänglig. Troligtvis har vi en slutlig dagordning för RIF-rådet den 28 februari, men det kan naturligtvis bli förändringar. Vi vet att några punkter kommer att behandlas i Coreper dagen före. Vi får lämna den information vi har nu och återkomma till er i det fall vi får mer information.

När det gäller RIF-rådet den 6 och 7 december har ni fått rapporten. Vid mötet uppmärksammades naturligtvis Schengenutvidgningen. Gränskontrollen vid inre gräns när det gäller land och sjö upphävdes ju som ni känner till den 21 december, och den för luftgräns ska hävas den 30 mars i år. Det är en ganska spännande händelseutveckling, faktiskt. Bland de övriga frågorna kan nämnas rådsbeslutet om Europol. Rådet var överens om en allmän inriktning för kapitlet om bland annat organisation och sekretess. Vi kommer att fortsätta förhandlingarna under våren, närmast den 28 februari. Jag kommer tillbaka till detta lite senare.

Förslaget till rambeslut om ändring av rambeslutet om bekämpande av terrorism presenterades. Vi hade ett första åsiktsutbyte om det. Alla medlemsstater gav sitt stöd för arbetet med förslaget och betonade att det är väldigt viktigt. Vi får återkomma till detta om en liten stund. Vi nådde också en politisk överenskommelse om rambeslutet om erkännande och övervakning av villkorliga påföljder, alternativa påföljder och villkorliga domar. Syftet är att förbättra samarbetet mellan medlemsstaterna när en person har dömts till ett icke-frihetsberövande straff i en medlemsstat men har sin hemvist någon annanstans.

I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapporten från mötet. Ville ordföranden att jag skulle ta nästa återrapport samtidigt? Okej.

Det första RIF-rådet under det slovenska ordförandeskapet var informellt och hölls i Slovenien i januari. Jag deltog i det mötet tillsammans med migrationsministern. Vid mötet diskuterade vi den så kallade framtidsgruppens arbete. Vi var bland annat överens om att det behövs en strategi för informationsutbytet mellan de olika brottsbekämpande myndigheterna i medlemsstaterna.

Framtidsgruppen ska lägga fram en rapport om det framtida rättsliga och inrikes samarbetet inom EU. Gruppens arbete kommer att fortsätta under våren i syfte att presentera slutrapporten i juli, vid RIF-rådet i Frankrike. Detta var en diskussion där vi hade en förankring av de diskussioner som har förts och stämde av att vi är på rätt väg.

Vi diskuterade också förslaget om skilsmässa, den så kallade Rom III-förordningen. Det konstaterades att medlemsstaterna med undantag av Sverige gav sitt stöd till att tillåta makar att avtala om behörig domstol och om tillämplig lag vid skilsmässa. Ordförandeskapet meddelade att man kommer att fortsätta diskutera förordningen under våren. Dock vill jag gärna säga att det fanns kolleger som uttryckte ett slags sympati för den svenska hållningen, om jag får uttrycka mig så.

Vi höll också en första politisk debatt om två nya förslag, nämligen rambeslutet om utevarodomar och rambeslutet om användning av flygpassageraruppgifter, PNR, för brottsbekämpande ändamål. Det är förslag som kommer att diskuteras vidare under våren. Slovenien hoppas nå en överenskommelse om utevarodomarna under sitt ordförandeskap, medan förhandlingarna om PNR inte väntas bli färdiga i år. I övrigt hänvisar jag till den skriftliga rapporten.

Anf. 109 MAGDALENA STREIJFFERT (s):

Min fråga handlar om det senaste informella rådsmötet, den 24–26 januari. Med risk för att vara tjugig vill jag ta upp Frontex. Den diskussionen har förts här i nämnden tidigare. I rapporter från UNHCR och andra frivilligorganisationer har man riktat kritik mot Frontex för att man ibland har hindrat människor att söka asyl. Jag tycker att det är ganska allvarlig kritik.

Frontex kommer upp. Många medlemsstater säger att man måste utöka Frontex. Mot bakgrund av detta undrar jag om det finns någon diskussion om vad Frontex ska användas till, vilket arbetssätt och vilken funktion man ska ha och om man har diskuterat något om den kritik som har förts fram.

Jag vill också fråga om UNHCR:s roll. Det har diskuterats att de ska vara en del i Frontex operationer. Hur fortlöper det arbetet? Jag skulle också vilja veta vilken som är Sveriges hållning i frågan.

Anf. 110 HILLEVI LARSSON (s):

Jag tycker att det är glädjande att regeringen har hållit en tydlig linje i de här skilsmäsofrågorna. Där har vi också enighet i Sveriges riksdag och EU-nämnden. Det visar ju att Sverige verkligen kan påverka. Jag tycker att det här är en väldigt viktig fråga. Det är bra att vi vågar vara tydliga, och jag hoppas verkligen att vi kommer vara det framöver, för jag har förstått att man ska fortsätta diskutera de här frågorna.

Däremot är jag förvånad över att >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< inte stöder oss >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< regeringen och parlamentet stöder den svenska regeringen, men uppenbarligen gör man det inte i handling. Jag tycker att de borde göra det, för de håller ju jämställdheten högt. Det är en jämställdhetsfråga både för män och för kvinnor att man kan behålla rätten att skilja sig.

Däremot är de synpunkter knappast förvånande som har framförts från Malta och andra länder som inte vill att man ska kunna skilja sig. De

har ju varit tveksamma på andra grunder. Danmark har såvitt jag förstår undantag för hela det här frågeområdet.

Är >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< ett land som har gett någon form av stöd även om man inte har röstat med oss?

2007/08:21

22 februari

Anf. 111 ORDFÖRANDEN:

Jag skulle vilja haka på vad gäller Danmark. Vi har träffat den danske Stockholmsambassadören och frågat samma sak. Enligt honom hänvisar Danmark till undantaget, men det är tydligt att de tycker som vi. Jag undrar också om justitieministern kan kommentera detta med att det kanske är ytterligare några kolleger som kan vara på väg till vår ståndpunkt.

Anf. 112 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Först tar jag upp detta med Frontex. Vi hade inga långa diskussioner om Frontex. Däremot ska kommissionen göra en utvärdering av Frontex arbete. Sedan har kommissionären Frattini varit ute med ett förslag, och det har också kommit ett förslag som vi precis har fått ta del av och som vi måste titta på.

Som sagt finns det kritik mot delar av arbetet. Det finns kritik också vad gäller otillräcklighet. Det spretar åt lite olika håll. Jag tycker att det är jätteviktigt att vi analyserar vad kommissionären föreslår och vad vi får veta av utvärderingen.

Den svenska grundhållningen har, om vi ser i ett längre perspektiv bakåt, varit att vi inte är särskilt angelägna om detta med gemensam gränsstyrka. Vi tycker att det finns ett värde i en samverkan och att man stöttar nationer som har uppenbara problem att klara uppgiften. Vi har haft den inställningen så här långt, och jag ska återkomma när vi har något intressant att berätta.

Det är alldeles uppenbart, och det är därför diskussionen kommer upp gång efter annan, att det finns många som har åsikter, och det diskuteras hela tiden. Man blandar också ihop en del av de problem som finns. Det är inte alltid Frontex som agerar fel när det gäller gränser, utan det kan också vara andra. Det är heller inte alltid helt lätt att av medierapporteringen veta vem som gör vad. Det är naturligtvis oerhört centralt att vi har ordning och reda på gränskontrollverksamheten. Jag återkommer i den delen när vi har analyserat frågan och det finns något konkret att berätta. Det är det svar jag kan ge i dag.

Vad gäller Rom III och frågan om skilsmässor kan jag, som jag antydde, se att det finns några kolleger som tycker att det nog ligger något i det vi säger. Jag har använt ganska mycket tid åt att försöka peka på jämställdhetsperspektivet och på hur det kan drabba enskilda personer om man hamnar fel i dessa frågor.

När det gäller >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< har man på sammanträdena inte agerat tydligt, men jag vet att det i >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< finns många som delar vår uppfattning. Vi får väl se var >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< hamnar när de till slut måste bekänna färg. Jag har en känsla av att det kan finnas en del som lite grand hukar bakom det faktum att vi är lite påstridiga i denna fråga; jag har nämligen också i större mötesmanhang varit mycket tydlig och sagt att det kommer inte på fråga, att

det inte går att övertyga den svenska riksdagen om något så dumt, eller hur jag nu uttryckte mig.

De vet att Sverige är ganska bestämt i den uppfattningen. Jag har, som sagt, också talat med >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< kolleger. Vid vårt senaste möte hade även >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< ett inlägg som andades att deras representant tyckte ungefär som jag utan att för den skull säga att de kommer att agera på det ena eller andra sättet.

Jag tror att tiden arbetar för oss, och om jag ska vara ärlig tror jag att vi har en mission här. Jag tror nämligen att detta är en fråga som vinner gehör när man börjar tänka på den mer praktiskt. Vi har alltså ingenting att förlora på att vara ganska tydliga på den punkten. >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<< har inte på något möte officiellt agiterat eller anmält en bestämd hållning. Om det i parlamentet finns en inställning som närmar sig den svenska är det ett glädjande besked.

Beträffande Danmark vill jag säga att danskarna förmodligen tycker som vi, men de är ganska ointressanta i den meningen att de inte deltar i beslutet så småningom – tyvärr.

Anf. 113 ORDFÖRANDEN:

Man kan notera värdet av parlamentariska kontakter, >>> **Hemlig enligt 2 kap. 1 § sekretesslagen** <<<, och vi vill väl fortsätta med sådana på vår kant. Finns det något ytterligare att säga om någon av återrapporterna?

Anf. 114 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Låt mig bara tillägga att jag tror att det är viktigt, och jag uppskattar det verkligen, när ni diskuterar EU-frågor med kolleger vid besök och annat. Om vi ska få EU-frågorna att fungera väl tror jag att parlamenten har stor betydelse. Det märks också vid våra ministermöten när det varit diskussioner i parlamentet.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Kan vi därmed lägga återrapporterna till handlingarna? Jag finner att så är fallet.

Vi går så in på information och samråd inför det kommande rådsmötet. Jag ska nämna att förutom socialförsäkringsutskottet har även justitieukskottet informerats om radsagendan. När det varit överläggningar och dylikt nämner jag det punktvis som vanligt. A-punkterna tar vi allra sist.

Vi börjar med punkt 3, Inrättande av Europeiska polisbyrå. Den frågan har varit i nämnden tidigare. Den 30 november fanns det majoritet för regeringens ståndpunkt men avvikande meningar från v och mp. Såvitt jag förstår handlar det nu om att hantera kvarstående frågor där det även finns en svensk fråga som justitieministern säkert kommer att berätta om alldeles strax.

Anf. 116 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Europol har verkat sedan mitten av 1990-talet med bas i Haag. Den regleras i dag av en konvention. Det övergripande syftet med det förslag som nu diskuteras är att ersätta konventionen med ett radsbeslut. På så

sätt blir det enklare att besluta om förändringar och anpassa Europols verksamhet efter utvecklingen av den gränsöverskridande brottsligheten. Justeringar i rådsbeslut kan göras på ett mer effektivt sätt än justeringar i konventioner. Det är bakgrunden till förändringarna.

I samband med övergången genomför man dessutom en modernisering av regelverket i sin helhet. En konsekvens av övergången till rådsbeslut är att Europol blir en EU-byrå, vilket är den huvudsakliga orsaken bakom de frågor som nu diskuteras och som är lite besvärliga.

Jag har tidigare informerat er om att Sverige står bakom den allmänna inriktningen och förslaget. Det råder politisk enighet i EU om de större delarna av förslaget. Det vi nu ska diskutera är huvudsakligen tre utestående frågor. Det gäller budgetneutralitet, immunitet för Europols tjänstemän och det som kallas fetstilsmarkerade tjänster.

Vi förväntar oss nya dokument inför mötet men hyser förhoppningar om att vi snart ska kunna nå överenskommelser. Ambitionen har hela tiden varit att nå en politisk överenskommelse i juni, men det är inte omöjligt att det blir redan i april.

Jag ska kort nämna de utestående frågorna. När det gäller budgetneutraliteten har vår inställning varit att övergången till EU-byrå ska vara budgetneutral. Om kostnaderna för Europol ska öka ska det vara på grund av mer eller effektivare verksamhet, inte på grund av formförändringen. Kommissionens förslag har hittills inte varit helt tydliga, men man har nu lovat skriftliga svar på de frågor som medlemsstaterna ställt om budget- och lönefrågor; de har varit rätt många. Detta tycker vi är positivt. Vi ser alltså att en överenskommelse är inom räckhåll men måste naturligtvis avvakta nya texter. Som jag sade bevakar vi att övergången till en EU-byrå inte innebär att vi får mindre valuta för pengarna. Det är oerhört viktigt.

Den andra utestående frågan rör immunitet. Här har Sverige och flera andra länder hävdat att Europoltjänstemän inte ska ha immunitet om de deltar i så kallade gemensamma utredningsgrupper utan ska kunna straffas om de gör sig skyldiga till brott. Även här verkar vi vara på väg mot en lösning. Kommissionen har aviserat att man tänker lägga fram ett förslag om ändring i immunitetsregelverket. Det är naturligtvis positivt.

Slutligen gäller det de så kallade fetstilsmarkerade tjänsterna. Det handlar alltså om den möjlighet som i dag finns, nämligen att vissa befattningar i Europol öronmärks och bara kan sökas av företrädare för medlemsstaternas brottsbekämpande myndigheter. Det normala för en EU-byrå är annars att alla tjänster kan sökas av vem som helst.

När det gäller polisverksamhet är vi angelägna om att behålla möjligheten att rotera in personal från respektive lands myndigheter. Det förefaller som om vi nått enighet om en lösning på detta problem. Även här får vi in i det sista bevaka att det blir som vi önskar, det vill säga att vissa anställningar viks för representanter från våra brottsbekämpande myndigheter. Vi tror nämligen att det är en fördel för det samarbete som ska fungera i sin helhet.

Anf. 117 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Tack för beskrivningen! Det är alltid besvärligt när sådana här saker händer i delar – man fattar beslut del för del, och till slut blir helheten helt fel. Det tycker vi från vår sida är bekymmersamt.

Det finns också en inneboende mekanism framför allt inom EU, men inte bara där kanske, att EU:s olika organ kostar mer och mer och tar på sig fler och fler uppgifter. Därför tycker jag att man från regeringens sida borde särskilt markera att om utvecklingen inte går åt det håll vi vill, det vill säga att det ska vara budgetneutralt och att inte alla tjänstemän ska ha immunitet och sådant, då kan man blockera utvecklingen – detta i stället för att bara säga att vi gjorde så gott vi kunde men hade tyvärr ingen framgång.

Anf. 118 HILLEVI ENGSTRÖM (m):

Tack för informationen! Vi tycker att Europol är en mycket viktig instans. Den är jätteviktig i kampen mot den grova, gränsöverskridande brottsligheten.

Jag tänkte uppehålla mig vid frågan om rekrytering, det faktum att länderna utser personer eller att det finns möjlighet att söka tjänster. Min fråga är om man kan ha en kombination. Vid ett besök hos Europol berättade den tyske chefen att det fanns ett problem, inte från Sveriges men från andra medlemsstaters sida, eftersom man i dessa länder ibland satte människor i Europol som lite grann av en reträttplats för personer man på något sätt ville bli av med. Han ville se höga ambitionsnivåer hos medlemsstaterna på att verkligen ha högt kvalificerad personal. Han tyckte att vi i Sverige hade lyckats väl med det.

Om man ska nå framgång krävs det att man verkligen har bra personer och att de, när de kommer tillbaka till medlemsstaten, kan räkna det som en merit, i stället för att sedan gå i pension. Snarare ska det vara en del i karriären.

För vår del välkomnar vi förändringen.

Anf. 119 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Låt mig först säga till Susanne Eberstein att vi haft den inställning som Socialdemokraterna ger uttryck för. Vi har varit ganska tuffa. Det är irriterande att så fort man ska ändra eller göra något blir det dyrare och krångligare. Det är en utveckling som vi inte kan acceptera. Det finns skäl för förändringen, men då måste den göras så att den blir kostnadsneutral – helst billigare, om jag ska vara riktigt ärlig – och att man får effektivitet i verksamheten. Vi har varit mycket bestämda i den hållningen, alltså att vi inte ser något värde i förändringen om det bara blir dyrare, utan det måste också finnas mervärden. Lars Werkström får rätta mig om jag har missuppfattat det, men jag har uppfattat att vi varit ganska tuffa.

När det gäller vikta och ovikta tjänster söker man nu en blandlösning, för det finns naturligtvis skäl till både det ena och det andra. Det vi inte velat förhandla bort är att vi faktiskt kommer till en del av dessa tjänster. För de nationella polismyndigheterna är det viktigt att känna att Europol på något sätt är deras förlängda arm och att de kan ha den löpande kontaktverksamheten.

Om vi blev av med alla vikta tjänster vore risken stor att en del skulle hamna helt vid sidan av, och därmed skulle vi bygga två organisationer. Det är aldrig bra. Det som nu är på väg att tas fram är en blandlösning där vi dels får rotationsmöjligheten, dels har även andra rekryteringsförfaranden. Den problematiken har beskrivits, och den stämmer väl med de rapporter som lämnats till er.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för det redovisade upplägget inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Punkt 4 har vi behandlat med Billström.

Punkt 5 är struken.

Vi fortsätter med punkt 6 som gäller information angående straffrättsliga påföljder till skydd för miljön. Nämnden har informerats i detta även den 30 november. Det står ”ev.” på agendan.

Anf. 121 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Ordförandeskapet vill lämna en lägesrapport om det pågående arbetet med förslaget om straffrättsliga påföljder till skydd för miljön. Något ställningstagande kommer inte att krävas, och jag hänvisar därför till det skriftliga materialet. Det blir en information helt enkelt.

Anf. 122 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i den punkten.

Vi går vidare till punkt 7. Även den ska vara en informationspunkt angående ratificering av avtalen mellan EU och USA med mera.

Anf. 123 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det stämmer. Det är en lägesrapport om ratificeringsprocedurerna för avtalen mellan EU och USA om utlämning och av bilaterala instrument. Inte heller här krävs något ställningstagande utan jag hänvisar till den skriftliga informationen.

Anf. 124 LENA OLSSON (v):

Vad innehåller dessa avtal?

Anf. 125 Departementsrådet LARS WERKSTRÖM:

Det är sedvanliga avtal om utlämning och rättslig hjälp som EU ingår med flera externa parter, bland annat USA. Dessa har legat färdiga för avslutande i många år, men på grund av interna procedurer i USA och vissa medlemsstater har slutförandet helt enkelt dragit ut på tiden.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen i den frågan.

Vi går vidare till punkt 8 där det hänt ett antal saker. Jag börjar bakifrån. EU-nämnden behandlade frågan den 30 november då det fanns stöd för regeringens upplägg inför fortsatta förhandlingar. Det fanns avvikande mening från v och mp. Detta gäller alltså rambesluten om terrorism.

Sedan har det varit överläggningar i sak dels i justitieutskottet den 12 februari då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt, med avvikande mening från v och mp, dels i grundlagsfrågorna i konstitutionsutskottet den 12 februari då det fanns stöd för regeringens ståndpunkt utan några avvikande meningar från något parti.

Jag ska också nämna att frågan var föremål för samordnat subsidiaritetest i medlemsstaterna, sådant som vi samordnat inom ramen för Cosacsamarbetet, alltså samarbetet mellan de nationella parlamenten. I

svenska justitieutskottets behandling av detta fanns inga invändningar i subsidiaritetsfrågan. Däremot fanns några frågetecken i proportionalitetsfrågan. När vi hade ordförandemöte i Cosackretsen i måndags togs detta upp med kommissionär Frattini. Vi konstaterade då att det var subsidiaritetsfrågan som var föremål för det samordnade testet, men jag skulle tro att viss vikt lades vid det faktum att flera stater hade frågetecken i proportionalitetsfrågan.

I den här frågan kom det också nytt under gårdagen och efter överläggningarna i justitieutskottet, nämligen rådsdokument med frågor om just proportionaliteten samt ett förslag till nytt stycke i beslutet. Vi får lyssna på justitieministerns samlade bedömning av läget och därefter höra vad vi ska göra åt det.

Anf. 127 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Förslaget är som ni vet ett tillägg till 2002 års rambeslut om bekämpning av terrorism och en del av ett åtgärds paket som kommissionen presenterade i november 2007. Syftet är att öka skyddet mot terrorism inom EU. Vid rådsmötet har medlemsstaterna ombetts att ta ställning till två frågor. Det är först och främst det grundlagsundantag som Sverige har föreslagit men även ett förslag till tillägg som gör det än mer tydligt att medlemsstaterna ska beakta principen om proportionalitet när de genomför rambeslutet. Vi kan också förvänta oss att det slovenska ordförandeskapet presenterar sina åsikter om hur det fortsatta arbetet ska gå till.

Att ordförandeskapet lägger fram det svenska förslaget till grundlagsundantag är välkommet. För att Sverige ska kunna acceptera förslaget krävs att vi får ett undantag så att vi kan värna och behålla den särskilda regleringen i grundlagarna, framför allt i tryckfrihetsförordningen och yttrandefrihetsgrundlagen. Vi är också positiva till förslaget om ytterligare möjligheter att se till att eventuella åtgärder på grund av rambeslutet blir proportionerliga.

Anf. 128 BILLY GUSTAFSSON (s):

Jag har några kommentarer mer för tydlighets skull. I samband med samrådet i konstitutionsutskottet var vi några ledamöter som inledningsvis hade en viss skepsis inför detta. Vi resonerade om det och hamnade i en gemensam uppfattning att stå bakom den svenska ståndpunkten. Ett bidrag till att vi hamnade där var det klargörande som också finns i protokollet. För ordningens skull vill jag göra det tydligt att det också framgår av dagens hantering att det är vår ståndpunkt och att det finns en koppling till klarläggandet. Det var inte kristallklart vad vi avsåg med undantag, men det blev det genom klarläggandet.

Anf. 129 INGVAR SVENSSON (kd):

Fru ordförande! I materialet vi fick i går om det konstitutionella undantaget står det *new article*. Normalt sett lägger man denna typ av skrivningar i preambeln eller inledningen. Är det hårdvaluta man är ute efter i det här sammanhanget?

Ni får förlåta en okunnig yngling. Jag var visserligen med i processen när detta togs från början, men jag kommer inte ihåg. Fanns det några skrivningar om undantag för nationella konstitutionella regler i inledningen vid det tillfället?

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

När det gäller Billy Gustafssons inspel ska jag säga att protokollen i frågan från både justitie- och konstitutionsutskotten kommer att ligga med beslutsprotokollet härifrån så att man ska kunna spåra sådana här överläggningar i sak.

2007/08:21

22 februari

Anf. 131 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Vi har i stora drag varit helt överens, så det är bra att det kommer med och är tydligt. Från början fanns inte undantaget med. Lars Werkström kanske kan gå in mer på detaljerna.

Anf. 132 Departementsrådet LARS WERKSTRÖM:

Det stämmer att kommissionens ursprungliga förslag inte innehöll något grundlagsundantag. Det finns allmänna hänvisningar till enskildas fri- och rättigheter såsom de har uttryckts i olika europeiska instrument men ingen hänvisning till nationella grundlagar, utan det är något som Sverige har fört in.

Varför det föreslås vara en artikeltext snarare än en preambeltext, som är det naturliga, beror på att det här instrumentet, precis som det rambeslut om rasism och främlingsfientlighet som vi antog för något år sedan, skär rakt in i det område som är känsligt och grundlagsfäst. Vi har gjort bedömningen att för att vara alldeles säkra på att vi inte träder våra grundlagar för när bör vi ha det i operativ artikeltext.

Anf. 133 ORDFÖRANDEN:

Det innebär att vi sedan kommer att fatta beslut om det.

Anf. 134 SUSANNE EBERSTEIN (s):

När kampen mot terrorism kommer på tal är det ett mycket viktigt element som nästan alltid glöms bort, och det är rättssäkerhet för den enskilda människan. Jag vill kraftigt understryka vikten av att Sverige hela tiden arbetar för det, och att det inte glöms bort.

Anf. 135 LENA OLSSON (v):

Jag tänkte anmäla en avvikande mening. Det är många förbättringar som har gjorts, men vi vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 136 ORDFÖRANDEN:

Vidhåller Miljöpartiet sin avvikande mening?

Anf. 137 MEHMET KAPLAN (mp):

Ja, det gör vi.

Anf. 138 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende även denna gång och noterar avvikande mening v och mp.

Vi går vidare till punkt 9, Övriga frågor. Där står Föreningar förorsakade av fartyg, vad nu det har på RIF-rådet att göra. Men det vet säkert justitieministern.

Anf. 139 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Detta är viktiga frågor. Kommissionen vill informera om att det troligtvis i mars kommer ett direktiv som ersätter det upphävda rambeslutet om fartygsföreningar. Något ställningstagande från medlemsstaterna behövs inte. Jag hänvisar därför till den information som har skickats ut.

Anf. 140 ORDFÖRANDEN:

För nämnden är detta en informationspunkt. Vi tackar för informationen.

Vi vänder på bladet för ordningens skull. Där står det om mötet i gemensamma kommittén på ministernivå. Det förväntas information om SIS II men inte något beslut. Vill justitieministern säga något om det?

Anf. 141 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det har blivit lite knöligt eftersom det skjuts fram hela tiden. Det nya ordförandeskapet har tagit över stafettpinnen när det gäller att utveckla SIS II, det vill säga den andra generationen av Schengens informationssystem. Kommissionen är ansvarig för utvecklingen, men det är bra att Slovenien tydligt prioriterar frågan eftersom SIS är ett effektivt stöd för både gränskontroll och polissamarbete. Startdatum har tidigare angetts till december 2008.

Nu har man gjort nya bedömningar när det gäller bland annat säkerheten i överföring av data från det gamla till det nya systemet, vilket har medfört att tidsplanen troligen behöver revideras. Vi har tidigare framhållit att det är viktigt att man håller tidsplanen, men det vore dumt att motsätta sig en revision när alla experter är eniga om att det vore riskfyllt att hålla fast vid december 2008.

Jag vill gärna säga att vi har påtalat att vi är lite irriterade. Säkerhetsfrågorna kan inte ha dykt upp som någon överraskning i nuskedet utan måste ha funnits med från början. Det finns anledning att lite grann tala om att det har betydelse att det kommer på plats. Men vi tycker att det är klokt att man reviderar detta.

Den nya tidsplanen, som vi inte har sett ännu, förväntas sätta slutdatum till september 2009. Det innebär att Sverige under sitt ordförandeskap kommer att ansvara för driftsättning och slutfas av detta jätteprojekt. Möjligen ska vi då vara tacksamma att man har varit lite extra noggrann med säkerhetsfrågorna.

Sverige kommer att fortsätta vara aktivt i den utvecklingsprocess som pågår. Bland annat kommer jag att delta i en ny informell grupp av ministrar som kallas för Friends of SIS II. Syftet med gruppen är att vi som har kommit relativt långt i våra nationella projekt ska visa vägen för övriga länder när det gäller teknikutveckling. Det finns i övrigt inga konkreta frågeställningar som fordrar ett ställningstagande av medlemsstaterna, utan det är mycket en information om hur detta fortskrider.

Anf. 142 ORDFÖRANDEN:

På den andra halvan av den blå baksidan har vi information om att det ska undertecknas protokoll om Liechtenstein, Schweiz och Schengen. Det kommer också att vara möte i gemensamma kommittén om EU, Schweiz och Liechtenstein på ministernivå. Om jag är rätt underrättad

Anf. 143 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

I dagordningen nämner man att ordförandeskapet, kommissionen, Liechtenstein och Schweiz ska underteckna protokollet i samband med RIF-rådet. Det är alltså inget beslut, utan det sker då. Jag hänvisar till det skriftliga materialet.

När det gäller ärende 2 på gemensamma kommittén, för jag tyckte det var uppe också, handlar det om Liechtensteins associering till Schweiz associering till Schengenregelverket. Man föreslår att stadgarna för den gemensamma kommittén ska justeras och också ge utrymme för Liechtenstein. I praktiken handlar det om att man lägger till landnamnet Liechtenstein i kommitténs arbetsordning. Vi kommer att besluta om den ändringen vid RIF-rådet. Vi ser inga större problem med det.

Anf. 144 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag är lite överraskad av den enkelhet med vilken justitieministern beskriver frågan när hon menar att det bara handlar om att lägga till ett ord i ett protokoll som sedan formellt ska skrivas på med en bläckpenna och hanteras som en A-punkt.

Verkligheten är att detta är en dramatisk och stor fråga som dominerar förstasidorna i pressen på kontinenten just nu. Angela Merkel har berättat för alla som vill höra på att frågan ska upp till debatt när justitieministrarna träffas den 28 februari. Tyskland tänker inte skriva på detta förrän den kris som finns mellan Liechtenstein och Tyskland vad gäller deras banksekretess är löst.

Detta är ett fantastiskt genombrott i den gamla frågan om att sekretessparadis runt om i Europa och världen har skyddat olika personer som av olika skäl inte har velat att det de har för sig ska synas. Den tyska underrättelsetjänsten har mobiliserats för att ta reda på en del av det som händer i Liechtenstein som är det land på jorden som är mest hemlighetsfullt. Det slår Caymanöarna, Barbados och andra. Financial Times skrev i går att Angela Merkel ställer ultimatum om skatteparadisregler. Tysklands behov ska tillgodoses innan man låter Liechtenstein komma med i Schengen.

Vi tycker inte att det är tillräckligt att Tysklands behov tillgodoses. Vi tycker att också Sveriges behov ska tillgodoses. Vi utgår från att det är rätt osannolikt att den långa lista av personer som nu kommit fram i underrättelserapporterna i Tyskland, och som nu är föremål för den tyska polisens aktiviteter, bara innehåller tyska medborgare. Innan vi har fått veta att också de svenska behoven är tillgodosedda är det vårt krav att Sverige inte accepterar att protokollet skrivs på.

Dessutom är det vår uppfattning att EU under lång tid har drivit på i världen för att bekämpa mörkret i dessa skatteparadis och ljusskygga länder. Det handlar inte bara om det som är aktuellt nu, nämligen skattebrott. Det handlar om terroristfinansiering, narkotikafinansiering och ekonomisk brottslighet i en globaliserad värld där brottsligheten inte längre, som många lagstiftare tycks tro, är nationell.

Äntligen finns det en hävstång på det mest hemlighetsfulla landet av alla, vilket uppenbarligen är sårbart för dem. De hotas nu av att tvingas

bära pass med sig när de ska till speceriaffären i lågprislandet Schweiz på andra sidan av det som kan komma att bli en bom.

Om Angela Merkel vill använda detta som hävstång duger det inte att säga att man ska addera ett namn på ett protokoll och att det inte är något problem. Vi vill att Sverige ska kräva att det uppskjuts och att frågan får en ordentlig genomlysning innan den kommer på bordet igen.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning som detta är relevant för rådsbehandlingen kan justitieministern gärna svara på frågorna.

Anf. 146 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Det är klart att det innan ett land godkänns till fullo görs en noggrann analys. Det är alldeles nödvändigt. Det är väl ingen som inbillar sig att EU har tänkt sig att inbjuda mörkrets krafter. Det var nästan det som Leif Pagrotsky målade upp.

Vad det handlar om här är att ta med Liechtenstein i den gemensamma kommitténs arbete, och det är någonting mycket mindre.

Sedan har Tyskland gjort denna fråga stor eftersom det naturligtvis finns olika politiska skäl att göra det. Men vi har inte sett att det var angeläget just i denna del. Men jag tänkte att Lars Werkström kan få beskriva lite mer hur processen ser ut och vad som sägs om fortsättningen i detta.

Anf. 147 Departementsrådet LARS WERKSTRÖM:

Det kan kanske vara läge att kortfattat förklara hur processen ser ut när det gäller anslutning för tredjeland till Schengensamarbetet. Det är procedurer som har tillämpats för Norge, Island och senast för Schweiz. Det sker i flera steg. Det är ganska komplicerade procedurer där det första steget, eller i alla fall ett steg, är undertecknande av protokoll – det som nu förutses ske på rådsmötet för Liechtensteins del – och som, precis som ministern säger, i praktiken innebär att Liechtenstein får delta i den gemensamma kommitténs möten och diskussioner.

Men innan Liechtenstein släpps in som medlem i det operativa Schengensamarbetet krävs det ytterligare beslut av rådet, enhälliga beslut, som kommer att fattas efter det att Liechtenstein har utvärderats på sedvanligt sätt. Det är ganska krävande utvärderingar som bland annat tar sikte på förmåga och vilja att delta i internationellt rättsligt samarbete, där banksekretess och annat vägs in.

Det är först i nästa led, som i tid ligger möjligen i höst men sannolikt någon gång nästa år, som man kommer att ta ställning till om Liechtenstein är en värdig partner i Schengensamarbetet. Nästa vecka är det alltså en formaliafråga.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Vill justitieministern kommentera detta?

Anf. 149 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Nej, det finns ingen anledning.

Anf. 150 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Nu är det precis som det ofta är, nämligen att det alltid är fel tillfälle att protestera, och så tar vi de långsamma stegen, och de långsamma stegen gör att helheten blir fel.

Vi anser från vår sida att Schengen är en garant för att ingående länder uppför sig på rätt sätt. Med tanke på hur Liechtenstein har byggt upp sitt land och sitt välstånd är jag övertygad om att man kommer att klara alla de kriterier som finns i Schengen därför att det som man håller på med är så annorlunda och till och med apart att det kanske inte ens kommer att träffas av de kontrollmekanismer som finns inom Schengen.

Justitieministern säger också att det är självklart att detta kommer att bli en A-punkt sedan. Det visar att regeringen inte tar detta på fullt allvar.

Jag tycker att det självklart är dags att sätta ned foten nu, och vi vill absolut till protokollet framföra en avvikande mening när det gäller att man över huvud taget gör någonting som ens bara är något litet formellt pennstreck eftersom det alltid är så att man nästa gång säger: Ja, men förra gången gick ni ju med på att vi skrev under detta.

Anf. 151 ORDFÖRANDEN:

Jag kommer att notera avvikande mening från s när vi fattar beslut om A-punkterna.

Anf. 152 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag vill som en upplysning till Regeringskansliet och den moderata justitieministern läsa vad Angela Merkel, justitieministerns partikamrat, enligt Financial Times säger efter att hon har träffat Liechtensteins regeringschef häromdagen då de hade en pressträff om just den här frågan. Jag ber om ursäkt för att jag tvingas använda det engelska språket i det svenska parlamentet, men jag klarar inte av att göra en så snabb översättning:

"She warned that the German parliament could block Liechtenstein's entry in November into the European Union's border-free Schengen zone. The principality's entry into Schengen is due to be discussed" – inte beslutat eller signerat – "next Thursday by EU interior ministers, but Ms Merkel said she 'would not be surprised' if the German parliament 'linked' its ratification of the territory's membership to other issues."

Jag vill inte att vi är spakare i denna fråga än vad de tyska konservativa är. Jag tycker att det är svagt av den svenska regeringen att ha en så teknokratisk syn som att just den här salamiskivan inte är den avgörande. Någon enskild salamiskiva kommer aldrig att bli avgörande.

Här sätter vi stopp. Den här processen bör inte fortsätta. Det här landet deltar inte fullt ut i den bekämpning av kriminalitet och brottslighet som är en förutsättning för Schengensamarbetet. Det är ju om sådant här som vi vill samarbeta i Europa. Det är därför som vi har ett Europasamarbete. Om de inte tydligt och klart kan visa att de vill vara med i detta står det dem fritt att vara utanför. Jag tycker att vi nu ska ha ett rådrum och gå igenom detta. Vi ska inte bara segla i kölvattnet på Tyskland – att Tyskland bilateralt får just sina problem tillgodosedda.

Vår uppfattning bör vara att detta är en angelägenhet för hela EU – också för Sverige. Därför tycker jag att vi med kraft nu ska sätta ned foten, precis som vice ordföranden Susanne Eberstein just sade, och inte

acceptera att detta skrivs på på torsdag. Det skickar en tydlig signal om vad som gäller.

Anf. 153 CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp):

Fru ordförande! Jag har inte läst artikeln i Financial Times, men om jag förstår engelska rätt utifrån det som Leif Pagrotsky läser upp tycker jag att justitieministern låter som om hon ligger väldigt nära Angela Merkel. Angela Merkel har på inget sätt sagt att hon tänker lägga in ett veto på torsdag, utan det som Angela Merkel sade, enligt vad du läste upp, var att frågan kommer att diskuteras på torsdag. Inget beslut kommer att tas, precis som justitieministern sade. Beslutet kommer inte att fattas på torsdag. Det är alltså en diskussion.

Angela Merkel sade också, enligt vad du läste upp, att det tyska parlamentet kanske kommer att ha svårt att ratificera detta. Hon sade ingenting, enligt det som du läste upp, om att hon själv tänkte stoppa det på torsdag, utan hon skulle delta i diskussionen och framföra det tyska parlamentets oro.

Anf. 154 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag tror att det ligger mycket i det där senare. Jag tror att man ska passa sig för att sitta på höga moraliska hästar och mästra över andra. Jag har ingen annan uppfattning när det gäller vilken hållning som Sverige ska ha i fråga om vilka som vi samarbetar med och på vilket sätt. Det är inte heller så att vi har sett det som särskilt formalistiskt. Men det är faktiskt så att det är den genomlysning, analys och diskussion som man har i nästa steg som är det intressanta. Där är det naturligtvis otroligt viktigt att också lyssna på hur andra ser på det hela och också analysera utifrån de värderingar som vi har i Sverige om vad som är rätt och fel.

Men jag har inte riktigt tolkat att det var till detta möte som det var den stora frågan, men det är värt att notera den starka synpunkt som finns från Socialdemokraterna i denna fråga och naturligtvis ta den med sig.

Anf. 155 LEIF PAGROTSKY (s):

Jag tror att en regeringschef i Europas största land inte kan uttala ett ultimatum tydligare än vad Angela Merkel gjorde häromdagen. Därutöver har CDU:s gruppledare i Förbundsdagen i dagens tidning skärpt tonläget ytterligare. Tidpunkten i november och tidpunkten torsdagen den 28 är inte någon sammanträdesdag för parlamentet, det är en sammanträdesdag för justitieministern och hennes kolleger. Justitieministern har just informerat riksdagen om allt som ska ske, och hon nämnde inte där att det skulle vara en diskussion om detta. Tydligen har detta inte förberetts i Sverige, och positionen verkar inte vara någon annan än att det är några bokstäver som ska adderas till ett formellt protokoll.

Det är nu det avgörs. Den här frågan har varit föremål för debatt väldigt länge. Alla normala saker har skett, och precis i slutskedet kommer denna bomb med uppgifter om dessa konton. Tyskland sätter full broms, men alla andra säger: Detta ska förhandlas, och vi har pratat så länge. Nu har Coreper haft det uppe, och ambassadörerna har godkänt det.

Vi säger nej för vår del. Jag hoppas att regeringen gör detsamma. Om inte så har vi uttryckt vår åsikt.

Anf. 157 INGVAR SVENSSON (kd):

Jag har ingenting emot den formella hanteringen och den processen. Men jag vill bara skicka med en sak eftersom det är andra som gör medskick. Om det skulle vara så att Tyskland just i den delen ställer särskilda villkor är min bedömning att man inte kan acceptera särskilda villkor utan att det måste vara generella villkor i så fall.

Anf. 158 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag måste i ärlighetens namn säga att några tyska ultimatum eller kraftiga markeringar har hittills inte varit på bordet i de diskussioner som har funnits i systemet, utan det är medieuppgifter. Det är den information som vi får från olika möten. Det är möjligt att Sverige inte har varit med på dessa möten. Men det verkar också rätt otroligt.

Det är inte så att detta har markerats den vägen, utan det är de politiska utspelen och synpunkterna som har framförts av europeiska partivänner till mig själv. Vi tar naturligtvis dem ad notam. Men när man säger att Tyskland har markerat det ena och det andra stämmer inte det när det gäller hur det har hanterats hittills. Men jag ser väl vad som står i tidningen. Men inom den organisation och de möten som man har under resans gång har det inte varit uppe. Men det kommer naturligtvis.

Då är det på följande sätt. När det kommer upp vid sammanträden och annat finns det naturligtvis all anledning att ta intryck av det som händer och också hantera det på ett nogsamt sätt.

Det som vi har varit trygga i är den noggranna utvärdering och analys som måste göras innan man så att säga går vidare i en sådan process som det är fråga om.

Anf. 159 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara för protokollets och tydlighetens skull fråga om vi uppfattade justitieministern och Lars Werkström rätt när ni sade att det slutgiltiga beslutet ligger framför oss och dessutom måste vara enhälligt. Jag vill bara fråga det igen, så att svaret framgår igen. Lars Werkström nickar.

Anf. 160 SUSANNE EBERSTEIN (s):

Det är väl ändå på gränsen till en total aningslöshet att säga att detta inte har varit uppe på tidigare möten inom EU? Nej, självklart inte. Detta exploderade under denna vecka, så det är väl alldeles självklart att det inte har varit något RIF-råd under den tiden.

Detta hände och har berört Tyskland oerhört starkt, och det finns med hundra procents säkerhet även svenskar av alla olika slag på denna lista. Det finns därför faktiskt anledning att ta upp denna diskussion och gå i bräsch för att vi inte kan släppa in länder innan de visar ... På något vis tar vi detta första steg nu, och det kommer att innebära att man om ett halvår kommer att säga: Ja, men herregud ni godkände det sist.

Höj nu fanan lite grann och se till att det händer någonting här!

Anf. 161 Justitieminister BEATRICE ASK (m):

Jag vill bara säga att det är helt riktigt att vi inte har haft något EU-möte. Det var inte det som jag antydde. Men det är dagligdags kontakter mellan Justitiedepartementet, EU-organisationen och de olika medlemsstaterna. Det är inte så att denna fråga har lyfts fram. Vi brukar ha ganska snabba varningssystem så att vi vet när frågor kommer upp.

Dessvärre, kan jag säga, har detta uppenbarligen bara kommit medievägen och inte vid den typen av kontakter. Men vi får väl utgå från att de kommer med önskvärd tydlighet. Då ska vi naturligtvis ta dem på stort allvar.

Anf. 162 MEHMET KAPLAN (mp):

Efter samråd här hänger Miljöpartiet på den avvikande meningen.

Anf. 163 ORDFÖRANDEN:

Jag noterar det.

Anf. 164 LENA OLSSON (v):

Vi var mot Schengensamarbetet. Men vi stöder den kritik och den linje som Socialdemokraterna för fram i dag.

Anf. 165 ORDFÖRANDEN:

Då är även det noterat.

Eftersom justitieministern inte vill säga något ytterligare tackar vi för informationen när det gäller mötet i den gemensamma kommittén.

Vi går vidare till A-punktslistan som är utlagd på bordet.

Jag frågar först om det är någon som vill säga något om några andra A-punkter än 7 a–d som avser det som vi talade om alldeles nyss. Jag finner att så inte är fallet.

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt vad gäller A-punkterna och noterar avvikande mening från s, v och mp under punkterna 7 a–d i justitiedepartementetslistan över A-punkter, det vill säga de som gäller Liechtenstein.

Då är vi klara med själva RIF-agendan. Jag frågar om det är något annat som justitieministern vill ta upp innan vi skiljs åt. Det är det inte. Då tackar vi så mycket och önskar lycka till på rådet.

1 § Transport, telekommunikation och energi (energi)..... 1

Anf. 1	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	1
Anf. 3	ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	2
Anf. 5	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	2
Anf. 6	PER BOLUND (mp)	3
Anf. 7	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	3
Anf. 8	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	3
Anf. 9	PER BOLUND (mp)	4
Anf. 10	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	4
Anf. 11	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	4
Anf. 12	ORDFÖRANDEN.....	5
Anf. 13	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	5
Anf. 14	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 15	BJÖRN HAMILTON (m)	7
Anf. 16	ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 17	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	7
Anf. 18	PER BOLUND (mp)	8
Anf. 19	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	8
Anf. 20	ORDFÖRANDEN.....	8
Anf. 21	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	9
Anf. 22	LENA OLSSON (v).....	10
Anf. 23	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	10
Anf. 24	ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 25	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	10
Anf. 26	ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 27	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	10
Anf. 28	ORDFÖRANDEN.....	10

2 § Konkurrenskraft (industri och forskning) 11

Anf. 29	ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 30	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	11
Anf. 31	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	11
Anf. 32	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	11
Anf. 33	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	12
Anf. 34	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	12
Anf. 35	ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 36	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c)	13
Anf. 37	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	13
Anf. 38	BJÖRN HAMILTON (m)	14
Anf. 39	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	14
Anf. 40	ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 41	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s).....	15
Anf. 42	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	16
Anf. 43	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 44	LENA OLSSON (v).....	16
Anf. 45	ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 46	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	16
Anf. 47	ORDFÖRANDEN.....	16

Anf. 48	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	17
Anf. 49	SOFIA ARKELSTEN (m)	17
Anf. 50	PER BOLUND (mp).....	17
Anf. 51	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 52	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	17
Anf. 53	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 54	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	18
Anf. 55	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 56	Näringsminister MAUD OLOFSSON (c).....	18
Anf. 57	ORDFÖRANDEN	18
3 §	Konkurrenskraft (inre marknad)	19
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 59	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	19
Anf. 60	ORDFÖRANDEN	19
Anf. 61	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	19
Anf. 62	LENA OLSSON (v).....	21
Anf. 63	BJÖRN HAMILTON (m).....	21
Anf. 64	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	21
Anf. 65	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	22
Anf. 66	Departementssekreterare EWA WENNERBERG	22
Anf. 67	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	22
Anf. 68	PER BOLUND (mp).....	23
Anf. 69	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 70	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	23
Anf. 71	BJÖRN HAMILTON (m).....	23
Anf. 72	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	23
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 74	LEIF PAGROTSKY (s).....	24
Anf. 75	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	24
Anf. 76	LEIF PAGROTSKY (s).....	25
Anf. 77	Statsrådet EWA BJÖRLING (m).....	25
Anf. 78	ORDFÖRANDEN	25
4 §	Rättsliga och inrikes frågor (migration).....	27
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	27
Anf. 80	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	27
Anf. 81	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	27
Anf. 82	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 83	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	28
Anf. 84	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	28
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	28
Anf. 86	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	28
Anf. 87	LENA OLSSON (v).....	29
Anf. 88	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 89	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	29
Anf. 90	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 91	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	29
Anf. 92	ORDFÖRANDEN	29
Anf. 93	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m)	30
Anf. 94	ORDFÖRANDEN	30
Anf. 95	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	30
Anf. 96	ORDFÖRANDEN	31

Anf. 97	MEHMET KAPLAN (mp).....	31
Anf. 98	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	31
Anf. 99	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	31
Anf. 100	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	31
Anf. 101	ORDFÖRANDEN.....	31
Anf. 102	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	32
Anf. 103	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	32
Anf. 104	ORDFÖRANDEN.....	32
Anf. 105	Statsrådet TOBIAS BILLSTRÖM (m).....	32
Anf. 106	ORDFÖRANDEN.....	32
5 §	Rättsliga och inrikes frågor	33
Anf. 107	ORDFÖRANDEN.....	33
Anf. 108	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	33
Anf. 109	MAGDALENA STREIJFFERT (s)	34
Anf. 110	HILLEVI LARSSON (s).....	34
Anf. 111	ORDFÖRANDEN.....	35
Anf. 112	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	35
Anf. 113	ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 114	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	36
Anf. 115	ORDFÖRANDEN.....	36
Anf. 116	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	36
Anf. 117	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	38
Anf. 118	HILLEVI ENGSTRÖM (m).....	38
Anf. 119	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	38
Anf. 120	ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 121	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	39
Anf. 122	ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 123	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	39
Anf. 124	LENA OLSSON (v).....	39
Anf. 125	Departementsrådet LARS WERKSTRÖM	39
Anf. 126	ORDFÖRANDEN.....	39
Anf. 127	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	40
Anf. 128	BILLY GUSTAFSSON (s)	40
Anf. 129	INGVAR SVENSSON (kd).....	40
Anf. 130	ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 131	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	41
Anf. 132	Departementsrådet LARS WERKSTRÖM	41
Anf. 133	ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 134	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	41
Anf. 135	LENA OLSSON (v).....	41
Anf. 136	ORDFÖRANDEN.....	41
Anf. 137	MEHMET KAPLAN (mp).....	41
Anf. 138	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 139	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	42
Anf. 140	ORDFÖRANDEN.....	42
Anf. 141	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	42
Anf. 142	ORDFÖRANDEN.....	43
Anf. 143	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	43
Anf. 144	LEIF PAGROTSKY (s)	43
Anf. 145	ORDFÖRANDEN.....	44
Anf. 146	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	44

Anf. 147	Departementsrådet LARS WERKSTRÖM	44
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 149	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	45
Anf. 150	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	45
Anf. 151	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 152	LEIF PAGROTSKY (s)	45
Anf. 153	CECILIA WIGSTRÖM i Göteborg (fp)	46
Anf. 154	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	46
Anf. 155	LEIF PAGROTSKY (s)	46
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 157	INGVAR SVENSSON (kd).....	47
Anf. 158	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	47
Anf. 159	ORDFÖRANDEN	47
Anf. 160	SUSANNE EBERSTEIN (s).....	47
Anf. 161	Justitieminister BEATRICE ASK (m)	48
Anf. 162	MEHMET KAPLAN (mp)	48
Anf. 163	ORDFÖRANDEN	48
Anf. 164	LENA OLSSON (v).....	48
Anf. 165	ORDFÖRANDEN	48